

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Вересень
8
September
1963

Лука Біланіч:

Леся Українка

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XX. ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуник, Ірина Пеленська,
Марта Гарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

Леся Українка: Де ті струни...
Наші завдання у роковини Л. Українки
С. О.: Найскладніше питання
У. Т.: Священний заповіт
Л. Б.: Рівна платня за однакову працю
О. Грабовенська: На зовнішньому
відтинку
О. Чернова: Наречена
Л. Робінс-Ленг: Слогад із цвинтарика
О. Коренець: Олена Кульчицька
Наша анкета в 1963 р.
Л. Бура: Культурний вищвіт
Завершена акція
М. Стефанів: Курс народніх танків для
дітвори
Let's Communicate
А. Волкер: Committee Work of ICW
— Committee on Education
М. Дашнюк: Nigerian Profile
І. П.: Наші досягнення
О. Процюк: Розваги Конгресу
Д-р М. В. Головецький: В боротьбі
з недугами
Білоруський обід
Народній стрій: На Буковині
Проекти нашої анкети
Н. Наркевич: Перший шкільний день
Тарасика
О. Цегельська: Нуся і Петрусь
Праця Комісії Міжнар. Жін. Ради
І. Борисова: Зелений Гай

На обгортці:

Скульптор Лука Біганич зі Львова ви-
конав скульптуру Лесі Українки з
нагоди Декади української літерату-
ри й мистецтва.

OUR LIFE

Vol. XX SEPTEMBER No. 8

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austra-
lia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Нова збірка поезій

Діма

ТРЕТІЙ БЕРЕГ

Обкладинка Я. Гніздовського

Ціна \$1.00

Замовляти в Централі США

На терені США

26. жовтня 1963 — Вишивані Вечер-
ниці — 22 Відділ США в Шикаго.
26. жовтня 1963 — Вишивані Вечер-
ниці — 43 Відділ США у Філад.
27. жовтня 1963 — Концерт хору 22
Відділу США у Шикаго.

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

..КАСТИЛИЙЦІ — The Castilians. —
Історія Фернанда Гонзалеса, еспан-
ського героя 10-го стол., що боровся
з маврами. Дбайливо виведене.

НАЙБІЛЬШИЙ ВАТАГ — Cattle
King. В осередку цього ковбойського
фільму стоїть власник великого госпо-
дарства (грає арт. Роберт Тейлор),
що протиставиться успішній спекуля-
ції худобою. Чудові краєвиди стейту
Вайомінг.

ГАТАРІ — Natari. Грає Джан Вейн.
Невелика любовна історія вплетена в
половання на диких тварин Танганіки.
Багато хвилювань без зайвого на-
силля.

ЯЗОН І АРГОНАВТИ — Jason and
the Argonauts. Тут сфільмована одна
з легенд давньої Греції, а саме випра-
ва Язона й його друзів по золоте
руно.

ВІДЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТОК

Молоді студентки хемії, що відзна-
чились у дослідних працях, дістають
признання. Американський Інститут
Хеміків улаштовує щороку обід у їх
честь. Поміж 23 студентками хемії у
Філадельфії знаходилась цього року
п-на Анізія Цегельська, внучка покій-
ного нашого політичного діяча. П-на
Анізія закінчила студії в Імамаулята
Каледжі у Філадельфії.

Філадельфійську Консерваторію за-
кінчила у класі співу п-на Олімпія Ку-
черява, дочка буковинського діяча. На
своєму випускному концерті, що від-
бувся 11 травня, відспівала ряд пісень
світових композиторів, а між ними
одну Стеценка і Мейтуса. Публіка
прийняла тепло виступ молоді спі-
вачки.

ЛИСТИ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Взори стають у пригоді

Журнал читаю в цілості та й взори,
поміщені в Нашому Житті стають ме-
ні в пригоді. Тому дуже дякую за гар-
ні статті і спогади з життя україн-
ського жіноцтва. Прошу паню Руту
про нас не забувати, а час від часу
ласкаво зладити свою „салатку“.

Іванна Витвицька, Нюрнберг

Леся Українка

Де тії струни...

Де тії струни, де голос потужний,
Де тее слово крилате,
Щоб заспівали про це лихоліття,
Щастям і горем багате?

Щоб понесли все приховане в мурах
Геть на просторі майдани,
Щоб переклали на людську мову
Пісню, що дзвонять кайдани?

Єрусалим мав свого Єремію,
Що голосив серед поля;
Чом-же свого Єремії не має
Наша зруйнована воля?

Полум'ям вічним на жах всім нащадкам
Дантове пекло памає;
Пекло страшніше горить в нашім краю, —
Чом-же в нас Данта немає?

Гей, блискавице, громова сестрице,
Де ти, розбий злії чари!
Хай ми хоч раз заговоримо громом
Так, як веснянії хмари!

Із циклу „Осінні співи“

Наші завдання у роковини Лесі Українки

Перше місце в українській літературі зайняв Тарас Шевченко. За друге змагаються два імена: Івана Франка й Лесі Українки. Чаша першинства нестійка, але ця трійка й дові стоїть постійно на вершках нашої духової творчості. У 50-ліття смерті Лесі Українки усвідомлює собі український нарід сучасність її слова, що є одним із доказів геніяльної духовості цієї виїмкової жінки. Дочка поетичної Волині, вихована українським культурним середовищем, знайома з чужими мовами й літературами залишила творчість, що є глибоко національна, а водночас поширена на гло вселюдських змагань і ідеалів. І це є друга причина для заповнення безсмертності цій творчості.

Сучасне Лесі Українці громадянство, за словами Михайла Грушевського, „не встигало йти за цим захоплюючим, бурним потоком надхнення, цєю блискучою панорамою образів, що розверталась перед ним“. Справді, щойно в 20-их роках т. зв. українського культурного відродження низка найкращих літературознавців з Зеровом, Якубським і Филиповичем на чолі розпочала наукове опрацювання її творів, даючи блискучі й вдумчиві аналізи змісту та формальних засобів Лесиних творів. А покоління молоді 30-их і 40-их років боролось за українську державність зі словами поетеси на устах, так як боролися наші полки у часі визвольних змагань зі словами Шевченка. Перші йшли на заклик „вставайте, кайдани порвіте“, другі відгадали глибоку символіку єврейських мелодій, грецьких сюжетів, неназваних країн, де точилась кривава й духовна боротьба за волю людини й народів. І так творчість Лесі Українки створила епоху, в якій її слово „стало мечем для катів“.

Є національні річниці, які мають за завдання звеличати якусь подію, чи якусь видатну постать. Але є теж річниці, які пригадують обов'язки поколінь супроти цієї постаті, несплачені її пам'яті довги, невикористані можливості на тих шляхах, які відкрила перед народом ця постать. Такі обов'язки маємо перед творчістю Лесі Українки. Вони зводяться до трьох головних завдань: наукового опрацювання цієї творчості, перерваного насиллям ворога, зацплення ідеалів Лесі Українки, що від них віддалилося сучасне покоління молоді і поставлення творчості Лесі Українки на вершинах світової літератури. Від сучасної української „держави“ не можемо сподіватися цього діла, тому цей обов'язок паде на нашу спільноту поза Україною.

На актуальні теми

Найскладніше питання

Кожен думай, що на тобі
Мільйонів стан стоїть...
І. Франко

Лист членок 63 Відділу „Допоможіть нам“ — це відважний голос докору українській еміграції за не-виявлення належної праці в обороні поневоленої України. Це вияв серця, любови, патріотизму і... болу. А сіра дійсність мало виказує надій на поміч від когось.

ЗДА, як провідна сила демократичного світу, має десятки скомплікованих політичних проблем, що кожної хвилини можуть загорітись вогнем нової війни. З другого боку московський комунізм тяжить гнітом над долею мільйонів поневолених народів.

Кожен зудар — це спустошення земної кулі... Цього вповні свідомі обидві противні сили й тому час до часу йдуть бодай на мінімальні уступки.

Помилкою було б думати, що політики ЗДА не цікавляться справою України або несвідомі її існування й боротьби. Але політичним ходом ЗДА є покищо не видвигати нового загострення з Москвою. А проблема волі України для Москви більш страшна, як атомової бомба.

Нас далеко краще зрозуміє третя, неутральна сила, оті народи, що вчора ще були поневолені, а сьогодні засідають „у народів вольних колі“ і перші піднесли на терені ООН питання в о л і для всіх народів світу. Туди слід нам звернути свою увагу, не зрікаючись роботи між державними чинниками країни нашого поселення.

Та найскладніше питання тут — ми самі. Наша власна сила, якою відзначались, горіли і віками боролись покоління за поколіннями сини й дочки України.

Так як ми приглядаємось, оцінюючи силу поодиноких народів, так само розглядають та оцінюють нас. Ми бажаємо співпраці

державних народів, а чи ми дійсно стали поважним партнером? Чи ми в ім'я волі рідного народу вирости на свідомого громадянина-державника й уявляємо собою силу і єдність?

Маймо відвагу і сміливість при-

Священний заповіт

Прочитавши Вашого листа в Н. Ж. ч. 6 хочу висказати свою скромну думку в справі заторкених Вами проблем. Переглянувши перелік Вашої праці, мушу признати, що Ваш сумнів, мовляв, „та все ж цієї праці нам здається замало“ — зовсім зайвий. Ви зробили багато і Боже помагай Вам у дальшій роботі!

Однак найбільший розмах і вклад праці не дадуть нам спроби санувати відносин в Україні. Не в нашій силі зарадити лихові та запобігти русифікації наших дітей на Батьківщині. Нам треба розглянутись серед свого доквілля та рятувати наш доріст, прийдемо нашу зміну від цілковитої американізації.

Бо й справді, не тільки ми, старі, шукаємо відповіді на це питання. Здорово думуюча молодь теж клопочеться цією болячкою та шукає її причини (гл. „Свобода“, ч. 148, стаття О. Коновала п. н. „Пласт і ОУДМ розпочали дискусії в Шикаго“). Темою першої дискусійної зустрічі, що відбулася 15. червня ц. р., була проблема „Причини того, чому українська молодь швидко забуває рідну мову“. Дискутантти прийшли до кінцевого висновку, що „ско-ра американізація нашої молоді відбувається тому, що батьки не розуміють справи, не мають часу, бо обидвоє працюють. Школа і церква не дають їм того, що мусіли б дати, а в організаціях мале число молоді“. Вкінці чесно признаються: „Винне й самоліниство молоді“. Який слухний та справедливий присуд! Ось тут і поле

глянутись і оцінити самі себе. Оцінім себе і нашу працю не заради критики, а з любови до рідного народу, бо любов — це не співчуття чи сльози, а вперта і жертвенна праця нас усіх для однієї мети.

Здається маємо повне моральне і національне право вимагати цієї любови до України від 80% українського жіноцтва у вільному світі, що стоїть осторонь громадсько-політичної праці і не чує голосу її страждань.

С. О., секр. 6 Відд. в Рочестері

для наполегливої праці над рятуванням наших дітей від цілковитої денационалізації! Зберімо всі наші сили, щоб зберегти наш цвіт для українського народу!

Кілька років тому прочитала я (здається в „Жіночому Світі“) статтю сл. п. д-ра О. Грицяя, якої зміст запав мені глибоко в серце. Автор звертається до українського жіноцтва такими словами:

„Українське жіноцтво саме на еміграції повинно зберігати звичаї й обличчя української родини, як святість. Воно повинно створити новий, модерний тип національної вестальки домашнього вогнища.

Із цим найважливіше завдання українки на чужині сьогодні — це виховання її дітей в українському дусі, з пошаною й пієтизмом для рідної мови, для рідної нації і рідної, преславної української Вітчизни. Бо за кожну необачно для Батьківщини втрачену дитину українська жінка на чужині відповідатиме перед Богом і Україною“.

Нехай ці слова стануть для нас священним заповітом, а коли ми докладемо всіх наших зусиль, щоб цей заповіт як слід вивопити, не буде в нас сумніву, чи „нашої праці замало“.

У. Т., Пресова реф.
22 Відділу в Шикаго

У ч. 6 Н. Ж. подали ми листа 63 Відділу США з Дітройту п. н. „Допоможіть нам!“, що порушує цілі й засоби діяння Союзу Українок Америки. Ці думки знайшли відгук в інших Відділах США. Подаємо голоси, що наспіли. Ред.

Рівна платня за однакову працю

Дня 10. червня 1963 президент Кеннеді підписав закон, що зрівнює жінок-працівниць у платнях із чоловіками. Спонзором цього закону був сенатор Мек Намара, що з умінням і терпеливістю перепровадив його через обидві палати.

Хоч закон перейшов без великого спротиву у Конгресі, проте його внесення попередив великий шум. Він мав багато противників серед економістів та робітничих юній. Його навіть назвали „Пирровою перемогою“ жіноцтва, вважаючи, що працююче жіноцтво замкнуло обі дорогу до певних галузей праці. Адже кожен працедавець воліє zatrudнювати мужчин ніж жінок і буде їх у деяких галузях позбаватись, коли має платити їм однакову платню.

Тепер в Америці є около 25 мільйонів працюючих жінок. З нового закону скористає лиш около 7 мільйонів. Це здебільшого фабричні робітниця, а також службовички банкових і забезпечених компаній. В інших галузях, як готельярстві, сільському господарстві та ексекутивних становищах — цей закон не увійде в силу.

Але вся ця критика чи побоювання — передчасні.

Щойно рік по проголошенні закон увійде в життя і до того часу вже будуть видні його корисні сторони й недоліки. Та вже тепер можна сказати, що хоч його оспороють і напевне частина жінок-працівниць буде ним невдоволена, проте ухвалення його американським парламентом має величезне значення.

Наперед трохи історії. У 1951 році Міжнародня Конференція Праці, агенція ООН, ухвалила цей законопроект, що дістав назву Конвенції ч. 100. У 1953 цю Конвенцію предложено до ратифікації складовим державам ООН і в тому ж році прийняли її — Австрія, Бельгія, Мехіко, Польща, Франція і Югославія. У дальшому ратифікація сповільнилася і в найближчих роках лиш Болгарія, Домініканська Республіка, Куба й Філіппіни прийняли її. Довгої боротьби вимагало ухвалення того закону в

Зах. Німеччині, де цю справу підносили і пригадували жіночі організації. Навіть цікаво це прослідити, як цей закон підготовлявся рішеннями судових вироків, коли вносили скарги за однакову платню медсестри, продавниці, а вкінці й прибиральниці. І коли в 1955 році СПН внесла цей законопроект у німецькому парламенті, він пройшов одногосно, без запитів і дискусій.

Потім знову деяка затримка в ратифікаціях, під час якої Бразилія, Італія й Угорщина прийняли Конвенцію ч. 100. Здавалось, що справа застрягне в спорах між працедавцями й проф. спілками. Аж врешті у 1961 р. можна занотувати великий крок вперед. Європейський Спільний Ринок, чи пак шість країн, що до нього належать, проголосили угоду, згідно з якою змагатимуть усунути всі перешкоди, що стоять на дорозі зрівняння жіночих платень із чоловічими.

Ця ухвала країн Спільного Ринку посунула справу рівної платні сильно вперед. Це країни — індустріяльні з великою цифрою zatrudнених жінок. До того це економічний бльок з тенденцією до збільшення свого експорту. Поруч американського й советського — це третя велика економічна потуга в світі. І вона станула отверто на платформі зрівняння платень, не лякаючись наслідків і труднощів цього закону.

Але все ж при всіх суперечностях довкруги того закону в ЗДА треба вважати його великим успіхом. Уперше тут перед обличчям закону визнано працю жінки повновартною, чого вимагала від віків Божа й людська справедливість. Праця — це велика й суттєва діянка людського життя і цей осяг напевне дорівнює, коли й не перевищує придбання громадських прав.

Ухвалення того закону (хочби лиш для частини працюючого жіноцтва) діятиме й на психіку й поставу працюючих. Жінка буде одержувати оцінку своєї праці й своїх здібностей не тому, що вона дешевша робітня сила, а тому, що

її труд оцінений нарівні з чоловічим. Це скріпить її самопочуття й охоту до праці.

Для нас ця справа має ще одне обличчя. Членом Міжнар. Конференції Праці є також СССР і напевне гордо заявив під час ухвалення законопроект, що Конвенції ч. 100 не потребує ратифікувати, бо там вже давно жіноча платня зрівняна з чоловічою. Про це було багато розмов і декларацій, бо в відповідь на те Міжнародній Союз Вільних Професійних Спілок зложив у 1956 р. таку заяву:

1. В СССР жінки виконують найважчу роботу за низьку оплату.

2. В СССР жінки й дівчата обов'язані до військової підготовки.

3. Ніде у світі стільки матерей із малими дітьми не є приневолені працювати, як в СССР, бо заробіток чоловіка не вистачальний.

Ця заява відразу кидає світло на непорядкованість тієї проблеми, що залічкова голосною декларацією рівності. При експериментах советської економічної системи жіноча робітня сила все одно пошкодована внаслідок різних інших умовин, дарма, що зрівняння платень проведено около 40 років тому. Повільне здобування ґрунту, що його свідком ми є у вільному світі, дало дотепер куди краший вислід.

Л. Б.

Із листів до Гол. Управи СУА

До п-ні Олени Лотоцької
Голови Союзу Українок Америки
у Філадельфії

Дякуємо Вам якнайщирше за Ваш щедрий дарунок у формі 10 прим. творів Лесі Українки англ. мовою п. н. „Спіріт оф Флейм“ і просимо передати іншим членам Гол. Управи нашу подяку. Книжки дійшли до нас у найкращому порядку і їх уже забрали наші пластуни, які відлетіли 18. липня до Європи на Джемборі, де напевне зуміють їх використати у відповідний спосіб.

Д-р Б. Макарушка, голова
Волод. Савчак, реф. книжок

На зовнішньому відтинку

У спільному фронті українських організацій, що працюють активно на зовнішньому відтинку, Союз Українок Америки від початку свого існування вів інформаційну діяльність серед американського світу та нав'язував зв'язки з жіночими організаціями інших національностей. Завершенням цієї діяльності було вступлення США в члени Генеральної Федерації Жіночих Клубів Америки, 19 років тому. Членство в цій відомій організації американських жінок дало українкам нагоду для систематичної інформаційно-політичної праці в користь української справи, зокрема під час конгресів Федерації. Ця праця не була легка, коли врахувати русофільський вплив на ментальність багатьох американців і американок, що кінчали американські університети, як також загальне незнання проблематики держав і народів Східної Європи, в цьому й України. Подібну діяльність веде США також і на форумі Національної Ради Жінок Америки. Через членство в цій передовій станиці американського жіноцтва, США бере участь у конгресах Міжнар. Жіночої Ради та нав'язує зв'язки з жіночими організаціями інших народів. Делегатки США постійно працюють у комісіях конгресів та інформуючи чужинок про українські справи, запізнаються з проблемами жінок в інших країнах світу. Ця муравлина праця на зовнішньому відтинку, не завжди видна й ефективна, але надзвичайно корисна і потрібна, вимагає багато зусиль і матеріальних засобів. Вона вимагає постійного вдержування нав'язаних контактів та засоблювання чужинців науково опрацьованими інформаційними матеріалами. Сама пропаганда тут не вистачає. До чужинців треба говорити мовою переконливих фактів, історично й науково обоснованих, що вимагає належної ерудиції одиниць, які діють на зовнішньому відтинку та великої і солідної праці над підготовкою матеріалів.

Тому в різногранній діяльності нашої організації нам треба присвятити належну увагу вишколові й підготовці окремих членок США до праці на зовнішньому відтинку. Цю працю, яку вони здійснюватимуть на міжнародньому форумі та серед американського світу, усі ми, членки США, мусимо всеціло піддержати. Визволення України вимагає великої жертви від кож-

ної української людини. В нашій праці ми здані на власні сили. За нами не стоять сильні цього світу з їхніми атомовими стрільнями і невичерпними матеріальними засобами. Наша зброя в боротьбі за правду і волю, — це наша незламна віра в незнищимість духа українського народу, в моральну силу української людини, зокрема української жінки на чужині, що розуміє свою роль політичної емігрантки. З цією зброєю ми йдемо на міжнародні конгреси жінок — здобувати приятелів українському народові.

Головна Управа США радіє з того приводу, що її останній обіжник зустрів у Відділах велике розуміння. У висліді того, не зважаючи на літній час, Відділи прислали свої пожертви на Фонд Зв'язків і Репрезентації, а 36 Відділ із Шикаго прислав на ту ціль свої ошадності в сумі 100 дол. Така постава членства США дає запоруку успіху наших заходів, зусиль і плянів у зовнішній ділянці та доказує, що українська жінка стоїть теж в авангарді політичної боротьби українського народу.

Дотепер зложили свої пожертви від січня 1963 — окрім згаданого 36 Відділу — 33 і 43 Відділи США по 50 дол., 64 і 72 Відділи США по 25 дол., 13, 20 і 65 Відділи по 20 дол., 16 і 68 Відділи США по 15 дол., 11, 26, 45, 47, 57 і 73 Відділи по 10 дол., 24 і 52 Відділи США по 5 дол. Разом 410 дол.

Ми певні, що за прикладом тих Відділів підуть усі інші Відділи США та своїми щедрими датками причиняться до здійснення постійного Фонду Зв'язків і Репрезентації.

Ця важлива ділянка праці США потребує більше нашої уваги, кращого організаційного оформлення і планування та відповідних фондів для систематичного і постійного її ведення. Наші зовнішні зв'язки відкривають нам шлях у широкий світ. Від нас самих залежатиме, чи йдучи по ньому до визначеної мети, відкриємо нові обрії для кращого майбутнього українського народу, чи будучи пасивними спостерігачами життя, дозволимо йому зарости бур'янами.

Осипа Грабовенська

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК
Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

НОВІ ВИДАННЯ

Смолоскип, журнал української молоді і студентства. Монреал, 1963. В-во „Смолоскип“. Появляється що два місяці.

Студентський журнал відзеркалює погляди й змагання групи патріотичної молоді. Напрямні служіння Батьківщині виразно подані у закликах і статтях. Велика увага приділена молоді на рідній землі, а зокрема молодій українській поезії. Є навіть критичне наставлення до старшого громадянства, як і слід сподіватись від нашої зміни.

„Мало — надто мало молоді на сторінках преси, в наукових виданнях“ нарікає автор у передовій ч. 1. Справді! І в цьому журналі це відчувається, дарма, що редакція дуже дбайливо підходить до свого завдання.

Державницьким Шляхом, неперіодичне видання Ініц. Групи Студ. Т-ва ім. В. Липинського. Філадельфія, 1963.

У Першому Листі, що править за передову цього видання, ініціативна група з'ясовує свої світоглядні шукання, що оперлись у першу чергу на творчості Вячеслава Липинського. У виданні подано кілька аналітичних статей про цього великого мислителя та його знаменитий заклик „Українським інтелігентам“ з „Листів до братів-хліборобів“. Зацитовано голоси передових студентських діячів на тему світоглядних шукань американського студентства.

Ініц. Група Студійного Т-ва ім. В. Липинського себе цікаво презентувала. Треба вичекати її дальшого розвитку й росту.

АНГЛОМОВНІ „ВІСТІ СФУЖО“

Згідно з ухвалою Конференції СФУЖО в Торонті мин. року про потребу поширення англійської інформації для міжнароднього терену, „Вісті СФУЖО“ в „Нашому Житті“ появлятимуться двічі в рік додатком англійською мовою і будуть розслані до міжнародніх жіночих централей. Перший такий англійський додаток появився з попереднім числом „Нашого Життя“ за липень 1963 р.

Наречена

В покої Нареченої рожево-золотаво. Від стін і килимів на її обличчя кладуться ласкаві теплі відсвіти. Так буває, коли сонце ще не зійшло, але край неба і сиві хмарини над обрієм, і білі легкі оболочки вгорі, і само повітря — все просвічено, пройнято золотавою рожевістю. В покої Нареченої все спокійно - зріноважене, сповнене тихою стриманою радістю надії.

Наречена сидить на своїм ложі на тлі пухких білісних подушок, її ноги сивою хмариною облягає покривало. З невидимого джерела вгорі на її темну головку, на смагляві руки і плечики проливається рівне світло. У тім світлі кожна ризочка обличчя, кожний його рух набирає скульптурної виразистости.

Наречена не відпочиває. Вона зайнята підготовкою до містерії. На її колінах деревце розмарину — рослини, яка символізує подружню вірність. Обережними рухами одрізує Наречена маленькими ножичками вибрану галузочку і кладе коло себе. Її обличчя скупчене, уста розхилені пильною увагою — вона уважно вибирає галузочки, щоб не пошкодити деревця, щоб воно могло далі розвиватись.

Наречена звиває віночки для Нього і для себе. Один віночок вже готовий лежить зеленим обручником на білості простирала і точить містичний аромат.

Наречена бере довгими гнучкими пальцями галузочку і вправними, точними рухами прив'язує її до тонесенького дротика. За кілька годин віночки буде покладено на голови суджених, „положив еси на глазах їх вінці“...

Капличка струнчиться в небо тендітними банями. Вона нова, дерево її стін ще не обвіяно суворими вітрами зим і воно світиться наче напоєне медом. Перед капличкою вже устелено шлях для молодих білим полотенцем і вона жде наче обійми розкрила, щоб пригорнути їх. Це ж перша пара вінчатиметься під її сінью.

Молоді йдуть...

Постать Нареченої облягають

клясичні складки весільного вбрання, з голови її спливає тяжке мереживо завою. Цей весільний стрій не іскриться гострою білістю снігу. Він наче мрамор, зацілований сонцем, і гармонійно спливається із теплою бронзовістю каплички, із позолоченими осінню деревами, що обступили галяву затишком. Мереживо обгортає обличчя Нареченої коштовним орнаментом — дивіться, яка вона! Навіть шовк і мереживо пригортаються із невисловною ніжністю до її чистоти, і пропливає вона до престолу символом непорочности.

Гряде, гряде Голубиця...

Дивляться діти розширеними подивом очима, дивляться, як на казку про царівну. Дивляться юнки і юнаки з думкою про своїх вибранців, сповнені радістю сподівання, дивляться ті, що вже перейшли цю межу — недавно зовсім, чи давніше, чи так давно, що все ввижається сном. Дивляться ті, що також трепітно сподівались щастя і не нашли його — розчаровані і зранені...

Стоять урочистою вартою поважні дружби. Красуються дружки в золотистих сукнях, аж світяться, а головки їх мимохіть клоняться у посвятній хвилині звертаючись до світла як кружала соняшників.

Наречені стали перед Престолом. Значуче, ваговито звучить слово шлюбного обряду у тишині лісу, м'яко лине спів. Сонце то прогляне через хмарини і покропить все золотим дощиком, то знову зайде і тоді стане сумно. З дерев безболізно відділюються листочки, які вже віджили своє.

„Це рання осінь шле цілунок такий чудовий та сумний“...

Ось сонце кинуло промінь на голову Нареченої і роз'яскривило зелений віночок.

Чи з власної волі зв'язує життя своє аж до смерти з Ним?

„Обручається раба Божія рабу Божому“...

Без страху і трепету повторює Наречена слова обітниць. В її душі мир і спокій. Вона готова прийняти свою долю.

Молсда у весільному вінку з Русова коло Снятина

Bride from Pokuttia Region in Ukraine

„Аве Марія“... Ліс причаївся і слухає. Аве Марія...

Що жде молодих?

Життя із своїми радостями і печалю. Життя — симфонія, в якій „з журбою радість обнялась“. Відхід із батьківського дому — сум, новий друг і товариш на шляху життя — радість. „З журбою радість обнялась“. Тому ті, що вже жили, зазнали приділених радощів і пили з чаші горя, радіють крізь сльози. Так має бути...

Урочистість закінчена. Всі значучі, зобов'язуючі слова сказані, обітници дані. Союз двох через посвячення стався „таїнством“ продовження життя. Радісно зривається шире „Многая літа“ й гучно-бурливо розлягається лісом.

ПОДЯКА

Управі Союзу Українок Південної Австралії сердечно дякую за привітання з нагоди мого 80-ліття та пожертву на пресовий фонд дитячої сторінки Н. Ж. з тієї нагоди.

Марія Юркевич

Пам'ятаючи про наш архів і книгозбірню п-ні Марія Малевич із Питсбургу надіслала нам два календарі-альманахи „Жіночої Долі“. Це цінний вклад у бібліотеку жіночого руху. Щире Спасибі!

Спогад із цвинтарища

Lucy Robins Lang уродилася в Києві, в жидівській родині, на початку цього століття. До Америки приїхала малою дитиною. Замолоду працювала у фабриці. Зацікавилася американським робітничим рухом і брала в ньому активну участь. У своїй автобіографії п. н. *Tomorrow is beautiful*, у розділі "Soviet nightmare", описує між іншим свої враження із поїзду на Україні восени 1933 р. Подорож ця відбула вона зі своїм чоловіком.

За посередництвом мого свояка ми мали нагоду познайомитися з високим урядовцем Українського Совету у Харкові. Як і багато інших українських комуністів, він мав націоналістичне наставлення і це було причиною його постійних непорозумінь із Москвою.

„Шість мільйонів людей померло з голоду в нашій країні цього року“, сказав він, „шість мільйонів“.

Він говорив з нами широко і радив поїхати на села. Ми найняли авто в Інтуристі за оплатою 50 дол. денно і він поїхав із нами.

Нікого не було видно на полях. Хоча це була пізня осінь, сіно не було звезене, збіжжя лежало немолочене, все залишене на знищення. Був вчасний ранок, мрака підносилося зпонад вогких, гнилих копищ.

При в'їзді до першого села виділила незугарна брама, прикрашена червоною зіркою, з портретом Леніна по середині. Під брамою сидів вояк в довгій військовій плащі. Він закрив лице коміром і дрімав. В селі було повно вояків, що переводили слідство. Село було сколективізоване, це значить селян змусили приступити до колгоспу. Виявилось, що трактори були пошкоджені і селян обвинувачували в найважчій злочині, саботажі. Урядовці, зодягнені в короткі шкіряні куртки і чоботи, вешталіся по хатах. Майже кожний вояк і урядовець мав під пахою кусень чорного хліба. Вони знали, що в селі хліба не знайдуть.

Приглядаючись до праці советських слідчих, я завважила на бічній стежці селянку, одягнену в полатаний міх. Вона волікла за собою 3-4 річну дитину держачи її

за комір подертого плаща. Було враження, якби хтось тягнув за собою мішок. Дійшовши до головної дороги, вона випустила дитину з рук і так залишила її в болоті. Всі це бачили, але ніхто не ворухнувся. Лице дитини було набрякле і синє, ручки і маленьке тіло опухле. Воно було близьке смерті, але ще жило. Мати лишила дитину на дорозі в надії, що ще хтось може її якось врятувати.

Ми минали знищені села, одне за одним, вкінці зупинилися в мертвім селі. Двері в хатах були позабивані дошками, в городах і на полях не було видно живої душі. Нараз з одної нужденної шопи вийшов вояк. На запити урядовця, що подорожував з нами, він розповів, що половина мешканців померла з голоду, а решта покинула село. Він додав, що так само виглядає багато довколишніх сіл. На наш запит, що він тут робить, здвигнув раменами і сказав, що дістав наказ пильнувати села і залишитися доки його кудись не перенесуть.

Він завів нас до місця, де було заглиблення в землі. „Майже всі вони тут“, сказав. Кілька десятків людей було похоронених у спільній могилі, що навіть не була нічим зазначена.

Як ми вийжджали з села, побачили на брамі портрет Сталіна. Виглядало символічно. Сталін на престолі, панує над мертвим світом.

Ми мали нагоду поїхати авто з Києва на село. По дорозі бачили ми, як горіли поля. Тут теж збіжжя було залишене на полях на загибель. Одначе пшениця висухла на сонці і селяни-бунтівники запалювали збіжжя, щоб держава не збрала жнив. Населення приглядалося байдуже, як військо намагалось гасити пожежу.

Це була нова форма спротиву. Часто доводилось нам бачити селян, що працювали під наглядом війська. Люди ці воліли смерть, як неволю. Це й було причиною голоду. Був це масовий спротив без духового проводу, розпучливий бунт проти насильної влади.

Однієї ночі ми верталися до готелю з зустрічі з родиною і приятелями. Зі здивуванням завважили ми, що цілі армії мужчин і жінок мили вулиці. Мій свояк пояснив, що на другий день має приїхати в Україну французький державний муж, Едвард Еріо. Був наказ, щоб усунути всі сліди голоду. Готель також причепурювали, бо достойний гість мав тут заїхати. Усунули знищені хідники і позастелювали плюшові килими, звідкілясь попривозили нові меблі. Прислуга була одягнена в блискучі однострої.

Як Еріо приїхав, місто було чисте, юрби народу вітали його радісними окликами. Як же міг знати гість, що ця радісна товпа викрикувала під наказом, зі страху! Звідки міг він знати, що люди були голодні, як все і ще більше втомлені цим незвичайним зусиллям, до якого змусила їх влада, щоб заховати від чужинця злидні населення. Еріо був би дуже здивувався, якби був несподівано вернувся до готелю годину по своїй від'їзді. Готель, як Попелюшка, був привернений до свого попереднього нужденного вигляду.

Переклад І. Р.

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

З початком липня загостила до Філадельфії п-ні інж. **Леоніда Вертипорох** із Торонта. Як голова Комітету Вих. Семінарів СФУЖО вона відвідала Управу СФУЖО, а при тій нагоді також зложила візиту Союзіві Українок Америки. Дорогу гостю привітала містоголова СФУЖО -ні Олена Лотоцька й членки Управи СУА. На довшій розмові про всякі біжучі справи проминуло пополудне. Врадувані зустріччю господині попрощали нашу діячку з Канади.

В половині липня зложив візиту Гол. Управі СУА п. **Євген Стахів**, голова Клубу Круглого Стола в Нью-Йорку. Його привітала голова Централі СУА п-ні Олена Лотоцька. В довшій розмові з ним торкнулась біжучих громадських проблем, зокрема притягнення молоді до громадської праці. Тут наш гість подав низку цінних думок і завваг.

Олена Кульчицька у моїх спогадах

(Докінчення)

Одного разу, плянуючи, сказала, що хоче намалювати етюд з дітьми (вона залюбки малювала дитячі постаті) і рада би взяти на модельки мої малі доні. Мені це сподобалося і вертаючись до хати, я вже думала, як причепурити мої малі до цієї ролі. — В уяві бачила портрети давніх принцес, снівся „блакитний хлопець, “The Blue Boy” Gainsborough’a... І наступного дня, одягаючи дітей на сеанс, я вибрала святкові, темно-блакитні, оксамітні суконки з великими, з білого гіп’юрового мережива комірами і маншетами, а на голівки пов’язала пишні, білі кокарди. Глянула — кругом принцеси з давніх картин! Була зима і діти вдягнули грубі, суконні камаші. „Зараз же по приході зніміть“ наказую.

Коли діти вернулися з сеансу, вони несли у торбинках усю „лишноту“ свого одягу: відпорені гіп’юрові коміри і маншети, а той кокарди, зняті з голівок. Торкнена лихим прочуттям питаю: „А камаші не забули зняти?“ — „Хотіли, — каже доня, — та пані казала залишити“. Я збентежена зміною придуманої мною декорації та малим це байдуже. Вони щасливі, бо весь час у пані оглядали золоті рибки, прямо чудо, які гарні! І діти щодня радо ходили на сеанси.

Коли я після перестуди, за деякий час вийшла з хати і пішла до Кульчицької, побачила вже готову картину. На ній зображені дві дівчинки біля кльоша з золотими рибками. Увагу глядача притягають у першу чергу ясні плями дитячих личок, на яких зафіксована увага і зацікавлення до баченого. Темне тло картини і темний одяг дітей, простий без ніяких прикрас, підпорядковуються головному враженню, не розриваючи його, і тим самим підкреслюють психологічний момент картини. Я зрозуміла задум мисткині, відкинення всіх прикрас одягу і була вдоволенна картиною, дарма що ноги моїх малих у грубих ка-

машах подобали на ноги слонятка.

Тим часом мої лекції рисунку вже після кількох місяців, на мій жаль, припинились, коли моя родина перенеслась на постійне до Львова.

Стрінула я паню Олену ще у Відні, та бачилася з нею тільки коротко. Коли я відвідала її, вона була у розгарі роботи, komponуючи картки з тематикою недолі наших виселенців. Картини повні жаху, обездолених втікачів. Коли я після відвідин від них відходила, п-ні Олена зібралася проводити мене до трамваю. Та вже у плащі, задержалася, за чимсь шукаючи. Шукала рукавичок, без яких не хотіла вийти на вулицю. Не знайшовши, позичила від сестри і пішла зо мною до недалекої трамваевої зупинки. В першу мить смішною здалася мені її, так сказати б непотрібна дрібничковість. Та потім я її зрозуміла. Це не була з її боку смішна чи пересадна елегантність. У цьому жесті була Олена вся: зі своєю внутрішньою потребою завершувати кожну роботу до кінця, нічого не робити якнебудь. У даному випадку їй треба було завершити вигляд свого вуличного одягу. Це була та сама педантична акуратність, яка нетільки примушувала, щоб кожна найменша риска на картині була бездоганна і на своєму визначеному місці, але навіть вимагала, щоб червону килимову доріжку у перемиській кімнаті прикріплювати великими шпанівками до долівки для досягнення рівної лінії.

В часі одних літніх ваканцій стрінула я Олену Кульчицьку в селі Ямному на Гуцульщині. Усі ми літники, а була нас чимала громада, проводили час на дозвіллі, користуючись розкішним *far niente*. Та йнакше виглядало це „безділля“ у Кульчицької. Вона й її сестра збирали зразки народнього вбрання та пильно зафіксували їх. Обидві сестри безнастанно мандрували по довколишніх селах,

шукаючи щораз то нових моделей. Відтворюючи одяг, Олена часто портретувала його власничку, створюючи цим робом цілу галерею народніх типів. Ольга помагала їй, відрисовуючи зори вишивок, убір голови та деякі менші деталі одягу.

Одного дня стрінула я мисткиню радісно усміхнену. „Сьогодні мій щасливий день“ — заявила, вітаючи мене. Ото вдалося їй знайти дуже давний, добре зохований народній одяг з оригінальним прибранням голови. Вона як дитина раділа рідкісною знахідкою.

У різному часі, у різних місцях і обставинах доводилося мені стрічати Олену Кульчицьку; та ніколи не бачила я її у безділлі. Її невтомна, імпульсивна вдача вела її на чимраз нові шляхи мистецького вияву. Та які б не були різні й багатогранні форми її мистецького вислову, зміст її творчости був і є незмінно той самий. Перед нами вислід велетенської мистецької праці її життя. Зміст її: Україна — її земля, її нарід.

Приходить на думку співзвучний із жертвенним життям мисткині вірш молодого кийського поета Віталія Коротича. Заголовок вірша „Україні:

Зі сміхом, трудом, слізьми,
„Мені нічого не треба,
Тільки землі твоєї —
Тільки шматок неба —

Життя тобі простягаю
Візьми!

ПО Д Я К А

П-ві інж. Володимирові Бакальцеві висловлює найсердечнішу подяку за успішне ведення й закінчення дитячого курсу українських народніх танків у Пасейку та з висловом подяки жертвує 10 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Управа 70 Відділу СУА
в Пасейку

Розв'язка питань

Шість узорів подали ми до тепер у рамках нашої анкети. Цікаві листи одержали ми у відгук й видно, що замишування й зрозуміння українських узорів дуже поширене серед нашого жіноцтва.

На прохання читачок приступаємо до розв'язки нашої анкети. Час уже вияснити особливості взорів, коли хочемо, щоб не тільки знавці, але й усі читачки пізнали основні українські шви. Тим, що дали влучну відповідь, належить ще окреме признание. Подаємо також влучні проекти примінення, що прийшли від наших читачок. Нагороду призначимо щойно по закінченні анкети.

1. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 2 —

ХРЕСТИКОВИЙ

Цей взір походить із жіночих сорочок Волині й вишивається там на полику (вуставках). Найпростіший його варіант — це „хмелик“, себто гнута лінія з легким рослинним орнаментом. У нашому взорі „хмелик“ подвійний і складніше скомпонований. Виконаний у двох красках, чорній і червоній.

Мотив „хмелика“ поширений також на Київщині.

Примінення цього мотиву подали ми в липневому числі (проект п-ні Надії Цинцар із Едмонтону).

2. ВЗІР ІЗ Н. Ж. Ч. 3 —

ЦЕРКОВНИЙ ГАПТ

Цей взір виконаний гаптом, отже включає окрім стисло гаптованого шву (зветься також „полтавська гладь“) різні рушникові шви, як стебловий шов, ланцюшок, перетикання. Первісно був виконаний для церковного вжитку, скатерті або стихаря. Кольори — головні мотиви вишневою з додатком золотисто-жовтої і гнило-зеленої.

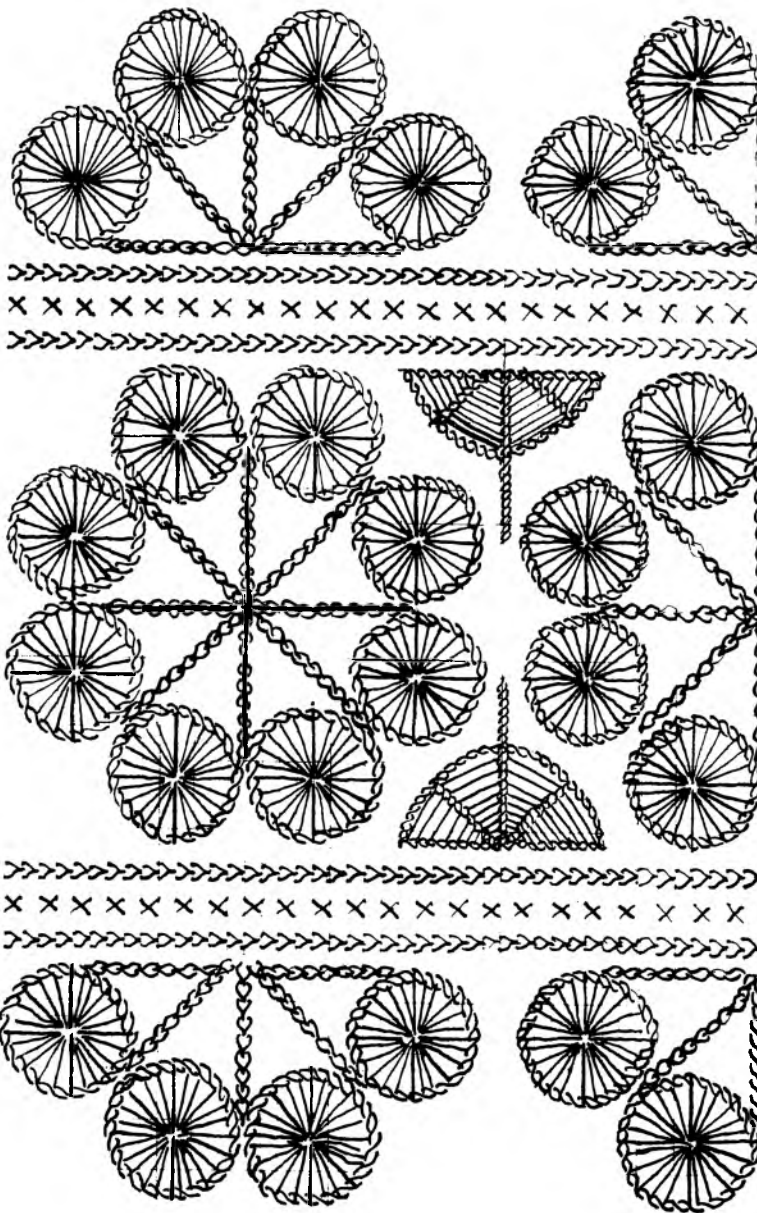
У сучасному міському побуті його можна примінити тільки на великій площині, — скатертях або завісках. Подаємо проект п-ні Надії Полох, Скарборо на ст. 22.

Щомісячні ширші сходи́ни Відділу — це найкраща нагода для членок зрозуміти і вжитися в його атмосферу.

Наша анкета в 1963 р.

До тепер подавали ми в нашій анкеті загально відомі мотиви і шви. Їх пояснення й проекти вже почали появлятися, збільшуючи зацікавлення учасниць.

Тепер приступаємо до швів, що пов'язані з певною околицею. Прошу приглянутись! Уклад узору питомений для українських вишивок, а тільки шов має свої особливості.

1. Яким швом вишиваний взір?
 2. Із якої околиці він походить?
 3. Для якої частини одягу чи хатнього предмету був створений і як примінений?
 4. Як можна його примінити в сучасному міському побуті?
- Для учасниць цілої анкети, що дадуть найкращу відповідь на всі питання, призначені три нагороди у формі альбомів узорів.

Культурний вицвіт

Коли Люба Жук з'являється у Філадельфії або околиці, ми певні, що незабаром задзвонить телефон і з віддалі або зблизька залунає її голос. Ця воружка істота любить себе пригадати.

Вперше вона завітала до нас у зв'язку з Світовим Жіночим Конгресом. Тоді гуділо в нас, як у вулику і не диво, що ми не могли приділити їй належної уваги. Але вона знаменито увійшла в свою роль. Саме готувалось морозиво для однієї групки гостей і Люба, не питаючи багато, заходилась його розносити. І гості, що брали його й не думали, що подає його рука видатної піаністки.

Другим разом уже можна було з нею поговорити. Нитка розмови зав'язалась відразу завдяки тій легкості й безпосередності її вдачі.

— Музики я почала вчитись ще в родинному домі в Любачеві. Першою моєю вчителькою була моя мати. Потім у рр. 1942-44 я стала вчитись в Ірини Негребецької в Перемишлі і з вдячністю згадую її постать. Ще й досі в пам'яті „Баркароля“ В. Барвінського, що я грала на пописі... Потім прийшла велика мандрівка. Ми опинились у Грацу й тут для мене прийшли чотири трудні роки. Нелегко було погодити навчання в німецькій гімназії із музичними студіями в місцевій консерваторії. Але в 1950 р. я закінчила одне й друге. Німецька дисципліна дала мені заправу на все життя.

— А потім, питаєтесь? Переселення нашої родини до Канади і музичний факультет Мек Гіл університету у Монреалі. Окрім того Провінційна Консерваторія, яку я закінчила з відзначенням у класі фортепіану. Моїм учителем була тут Любка Колесса і їй я дуже багато завдячую. Сповнилась мрія моєї матері, що обожала цю нашу піаністичну славу й дала мені навіть її наймення...

Отак пройшла музична освіта нашої Люби. У бурхливій добі війни і переселення вона оточена дбайливою опікою рідних, розпо-

чала й продовжувала навчання. Та довелось доложити багато власної ініціативи в поборюванні труднощів і її Люба виявила. Доказом того — стипендія Вілліса, що її одержала при закінченні студій. Це управнювало її до участі в літній музичній школі Оттер Лейк Мюзик Сентер.

— Від того часу я щороку відвідую музичні курси. Чотири рази я була в Бенфі та інших музичних центрах. Не уявляєте собі, як дуже освіжує кожного музику така зустріч із видатними особистостями музичного світу! Це не тільки дає відпущення від щоденної праці. Але й перегляд усього, що діється; пізнаєте нові течії й інтерпретації...

— Та найбільше вражень маю з поїздки до Європи. У 1957 р. мені пощастило поїхати на фестиваль до Зальцбургу. Це було щось незабутнього! Музичний курс у Мозартеумі доповнив це моє захоплення від цього світового музичного центру.

Такого захоплення потребує кожен музикант. Адже наша піаністка навантажена відповідальною працею, що забирає їй багато часу. Вона є викладачем фортепіану в університеті Мек Гіл (30 год. тижнево). Окрім того є пов'язана з радіопрограмою Сі-Бі-Сі, де виступають її учні. Заходами Монреальської Шкільної Комісії також відбуваються концерти для молоді, в яких поважна її участь. Прямо треба дивуватись, як вона при цьому ще може концертувати?

— Тільки при залізній дисципліні нервів і часу. Над своєю концертною програмою працюю постійно. Вважаю це своїм найповажнішим обов'язком! Я певна, що коли б себе не вдосконалювала в тому напрямку, то й моя педагогічна праця підупала б. Але це завдячую двом найдорожчим особам, що мене підтримують: моїй матері, що стільки літ уже відсуває від мене дрібні обов'язки і Любці Колессі, що слідкує за моїми виступами.

Люба Жук

Pianist Luba Zhuk had a successful concert in Detroit, Mich.

Тому щороку українська громада має нагоду її почути. Цього року Дітройт привітав її 30. березня із повною програмою концерту, в яку були включені твори Брамса, Скарлатті, Бартока, Бетовена і Шопена з чужих, а Миколи Фоменка, Нестора Нижанківського, Ігоря Соневицького й Володимира Грудина зі своїх. В. Витвицький відмітив надзвичайні здібності піаністки, як вдумливість у характер творів та широку скалю виразових засобів. Зокрема підкреслив її культ.-амбасадорську працю, що репрезентує на чужому форумі добре ім'я українських музик. Тому, як він каже — вона й її ровесники — це той культурний вицвіт, якому належить увага й підключення з боку нашої громади.

Оце й повинно взяти до уваги зорганізоване жіноцтво. Ми не можемо забезпечити молодій піаністці концертних турне чи казкових гонорарів за виступи. Але явитись на її концерт та послухати її гри — буде найкращим доказом, що цінимо й розуміємо її творчі зусилля.

Л. Буря

Жертуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!

Завершена акція

Небагато допомогових акцій знало такого завершення, як наш Фонд „Мати й Дитина“. Початок її осінньою і зимовою кампанією 1951 р. не віщував такого успіху. Тоді то заходами Відділів США вислано велику, кількатисячфунтову харчево-одягову допомогу залишенцям в Європі. Завдяки співпраці ЗУАДКомітету та адміністрації Об'єднання Українських Жінок ці кампанії повторювались. Аж у 1954 р. переминились на постійну підтримку шкіл і садків, що допомогла створити цілу мережу їх.

Вісім років працювали Відділи США в тому напрямку. Допомога йшла сцентралізовано під опікою Централі США, хоч патрони допомагали окресленим навчальним станицям. Опіка Об'єднання Українських Жінок теж причинялась до скріплення й впорядкування акції. Шкільні звіти навчальних станиць давали щораз кращий образ педагогічної роботи, а спільні виступи шкіл з нагоди свята Т. Шевченка чи Евхаристійного Конгресу радували серце. Акція допомоги давала якнайкращий вислід.

Та її успіх не тільки моральний. На восьмому році наших зусиль прийшло признание з іншої сторони. Німецьке міністерство освіти, що підтримує культурницькі почини чужих поселенців признало грошову підтримку цим школам українознавства. Винагорода вчителів та платня за приміщення переходить на їх егат.

За нами залишилась дожива. Отой скромний підвечірок, що об'єднував дітей за спільним столом та давав їм нераз великі ласощі — яблуку, помаранчу чи гілку винограду. Цей привіт „заморських тіток“ продовжуємо, щоб не вривати зв'язку з „нашими“ школами та підтримати дітей вітамінами (садовина в Німеччині, як відомо, дорога). Школи залишаються й надалі під опікою ОУЖ, що дбає про їх ведення.

Хто ж вони, оті „патрони“ навчальних станиць? На початку було їх значно більше, коли залишенецька громада ще була велика. Потім внаслідок переселення навчальних станиць стало менше. Та спонзорами шкіл були до останнього часу — 11 Відділ з Трентону, 16 Відділ із Міннеаполісу, 22 Відділ із Шикага, 24 Відділ із Елизабету, 33 Відділ із Клівленду, 57 Відділ із Ютики, 63 Відділ із Дітройту,

64 із Нью Йорку, 66 із Нью Гейвену, 69 із Лорейну і 70 Відділ із Пассейку. Часово удержували навчальні станиці — 1 Відділ із Нью Йорку, 20 Відділ із Філадельфії, 28 Відділ із Ньюарку, 43 Відділ із Філадельфії, 68 Відділ із Сиракуз, 71 Відділ із Джерзі Сіті, а 47 Відділ із Рочестеру й досі підтримує одну нашу навчальну станицю в Австрії.

Оці навчальні станиці — це їх служба. Невтомна праця Союзянок, сцентралізований провід та постійна, впорядкована опіка на місці — це ті чинники, що формували нашу акцію. Вона завершилась, здобувши признание посторонніх чинників. Після восьми років можемо це з гордістю ствердити.

Всі ці постійні „патрони“ (за винятком одного) погодились давати доживу дітям у Німеччині. Звітні листки ОУЖ, як і дотепер подаватимуть точне розчислення з витрат. А гроші, що звільнилися внаслідок цієї зміни, перейдуть туди, де їх тепер пекуче потрібно — для українських шкіл у Бельгії. Про їх запотребування й умовини подамо в черговому числі.

Успіхи жінок

На річних зборах Комітету Об'єднаних Організацій м. Нью-Йорку, що відбулись дня 22. червня ц. р., головою цієї установи обрано п-ні КАТЕРИНУ ПЕЛЕШОК. П-ні Пелешок репрезентує Союз Українок Америки в Об'єднаному Комітеті і в останніх роках займала там пост місто голови. Ця провідна Союзянка здобула собі таке признание й пошану в цій централі громадських організацій, що їй доручили провід установи, яка рівночасно є Відділом УККА. Радіємо цим успіхом і відмічуємо його, як черговий осяг нашого жіноцтва у житті нашої громади.

*

На XXII Крайовій Конференції Молоді УНО Канади, що відбулась 28. червня у Вінніпегу, вперше вибрано головою організації жінку, а саме — п-ну НАТАЛІЮ БУНДЗУ з Торонта. П-на Бундза — одна з найактивніших членок Молоді УНО, а в попередній Екзекутиві була місто головою Кр. Управи. Теперішній вибір треба вважати великим доказом довіря до її сил та організаційного досвіду.

ДО КОНКУРСУ САТИРИ Союзу Українок Америки

Конкурс Сатири, розписаний Гол. Управою Союзу Українок Америки, закінчився 30. червня 1963. Вислід Конкурсу, що обіймає 5 нагород і 6 відзначень, прочитали ми в липневому числі нашого журналу. Цим закінчена його ділова частина, що розворушила сатиричні пера і притягнула їх до участі.

А тепер приступаємо до дальшого. Це ж бо вперше в житті жіночої організації пішли ми шляхом Конкурсу, щоб придбати матеріал для культ.-освітньої діяльності Відділів. Це й удалося нам, бо в 11 нагороджених і вирізнених л'єсах є пригожі і вдячні до вистави речі. Вони є застережені правильником Конкурсу для вистав виключно Відділів США.

Тепер слово за Вами, культурно-освітні й імпрезові референтки при Відділах США! Даємо Вам надбання Конкурсу Сатири до використання! З-посеред 11 одноактівок напевне знайдеться щось відповідного для Вас. Навіть у найменшому Відділі США можна провести одноактівку, включивши її впрограму веселого вечора чи іншої товариської зустрічі.

Із нагороджених і відзначених творів Конкурсу Сатири впорядковуємо комплект. Тільки одержавши цілість зможете вибрати собі відповідний твір. Комплект із одинадцяти л'єс коштує 10 дол. Замовляйте його в заранні громадського сезону, щоб могли підготувати виставу ще в цьому році. Тоді пожвавите свою культ.-освітню працю й доможете нам придбати фонд на дальший матеріал.

Екзекутива США

Із курсу народніх танків 70 Відділу СУА в Пасейку:

Як гарно, що дівчатка причепурили головки стрічками замість вінків! Ще коли б хлопчики заступили лискучі „атласові“ шаравари оксамитними або з іншого матового матеріалу, тоді їх стрій був би зовсім стилевим!
70 UNWLA Branch in Passaic, N. J., organized a course of Ukrainian dances for children

Курс народніх танків для дітвори

Зорганізоване в 70-му Відділі СУА українське жіноцтво Пасейку ділово приєднується до найціннішого активу української еміграції в тій околиці. Йдеться про наших дітей, наше насліддя, що на хвилях чужого життєвого поря послідовно відпливає до чужих берегів. Залишивши їх тут без українського впливу, не оглянемось, як вони осядуть на чужих берегах і пропадуть безслідно в чужій гуші. До цього не сміємо допустити! Маємо всі можливості на те, щоб наші діти в чужому оточенні були свідомими нащадками великого українського народу.

Усім над відомо, що приблизно одну четверту частину дитячо-молодечого віку виповняють гри і забави. Якщо деякі з наших дітей не мають особливої охоти чи замилювання вивчати предметів українознавства, то мабуть не знайдемо нікого поміж ними, що не ставали б радо в ряди

української молоді, не маршували б в українських народніх строях, не співали б українських пісень та не танцювали б наших прекрасних народніх танків. Чому ж тоді не використати нам того часу гор і забав і не заповнити його українським матеріалом, українською тематикою? Це напевне теж вплине на створювання основ національного виховання!

На цю можливість звернуло увагу жіноцтво 70 Відділу СУА. Його голова п-ні Орися Свистун, хоч сама особливо обтяжена родинними обов'язками, мати чотирьох дітей, знаходила ще стільки часу, щоб зорганізувати велику танцювальну дитячу групу у віці 8—16 років. У цьому допоміг їй жертвенний у праці для народу інж. Володимир Бакалець. Зорганізована група понад 50 дітей продовж одного року щотижня відбувала проби. Щотижня інж. В. Бакалець, учень Авраменка, дбав про повну фреквенцію ді-

тей, годинами працював із ними, щоб збудити в дітей замилювання до українського танкового мистецтва. Курс проходив успішно. Доказом того нехай послужить нам те, що наша танкова група виступила з успіхом на двох американських імпрезах, на яких був привітний губернатор стейту Нью Джерзі.

Після однорічної підготовки постановлено закінчити курс танковим popisом української дітвори Пасейку й округи. Дату виступу назначено на 5. травня в Українській Централі. У назначений день велика зала виповнилась по береги. Українське громадянство з неприхованим вдовіллям слідкувало за танками й хороводами своєї дітвори. Сміялись радісно материні очі на вид вихром кружляючих діток своїх рідних. Як маки цвіли, як великий барвний килим кружляли між численною нашою громадою діти наші. Ще ніколи не було в нас такого вели-

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Із Рідного Краю досягнула нас сумна вістка, що дня 11. липня 1963 упокоїлася в Бозі видатна громадська діячка, педагог і вчена **Олена Степанів**.

Була членом тайного Українського Пласту перед І. світовою війною, а в 1913 р. стала чотовою першої жіночої чоти при Українських Січових Стрільцях. У 1914 р. включилась до сотні І. Чмоли, і як хорунжий УСС, брала участь у бою на Маківці. У 1915 р. попала під Лисовичами в російський полон. Перебуваючи в Ташкенті вона працювала у тамошній українській громаді. Після обміну полоненими повернулася до краю і в 1918 році співдіяла у підготові листопадових подій. Як четар УГА брала участь у боях за Львів і відступі до Кам'яця Подільського. По закінченні війни вона студіювала у Відні, де придбала докторат філософії. В рр. 1921-25 вчителювала в гімназії СС Василянок у Львові і провадила в патріотичному дусі українську дівочу молодь. У 1935 р. перейшла до української кооперації, опікуючись новоствореними тоді кооперативами здоров'я. З вибухом 2. світової війни повернулася до вчительської праці, а в 1941-44 була керівником статистичного управління м. Львова. Тоді появилася її праця „Сучасний Львів“, як вислід довголітніх її дослідів. У 1944 р. стала працювати як старший наук. працівник Академії Наук УРСР, займаючись даліше науковими дослідями над господарством Галичини. У 1949 р. її советська влада заслала в Мордовію, де вона кілька літ тяжко працювала на

кого дитячого свята, що стільки радощів і гордощів влило б у нашу громаду, як цей танковий виступ наших найменших. Вдоволена громада гуторячи, розходилась домів.

Був успіх, але він не прийшов легко. Багато труду і посвяти треба було вложити в цей почин. До цього успіху причинився інж. В. Бакалець та Управа 70 Відділу СУА і за це українська громада їм особливо вдячна.

Марія Стефанів

копанні торфу, пізніше переплетником у бібліотеці. У 1956 р. повернулася до Львова, де проживала з сином до смерті.

Похорон відбувся дня 13. липня 1963 на Личаківський цвинтар у Львові. Було багато вінців від приятелів і учнів, але найбільшу увагу звертав на себе пучок червоної калини, що лежав на домовині. Народу було багато, але промов не було. Вічна Їй Пам'ять!

Екзекутива СУА

Бл. п. Марія Сенчук

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 2. липня 1963 відійшла від нас по довгий і важкій недузї довголітня членка нашого Відділу **Марія Сенчук**. Народжена в 1895 р. у с. Верхня, пов. Калуш, приїхала до Америки в 1912 р., до Рочестеру, де вийшла заміж, а в 1918 р. переїхала з родиною до Дітройту й проживала тут досі.

Покійна була доброю членкою нашого Відділу, сумлінно сповняла свої обов'язки, була постійною передплатницею нашого журналу. Тому членки Відділу з великим жалем відпровали її на вічний спочинок. Покійна покинула у важкому смутку три дочки і дев'ять унуків. Похорон відбувся 5. липня 1963.

Членки нашого Відділу дуже

вдячні дочці й зятеві бл. п. Марії Сенчук, п-ву Михайловим і Марті Віхорик за виконання волі покійної матері. Вони пожертвували в її пам'ять 500 дол. на вищу школу при нашій парохії в Гемтремку, 100 дол. на будівельний фонд Дому СУА у Дітройті а 10 дол. на пресовий фонд журналу Наше Життя.

Павлина Будзол
пресова референтка
5 Відділу СУА

НЮАРК, Н. ДЖ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що неблаганна смерть вирвала з рядів 28 Відділу СУА дорогу нашу членку **Людмилу Кузьмінчук**, що упокоїлася в Бозі дня 6. травня 1963 р. Народжена на золотому Поділлі, приїхала молодістю до ЗДА і зразу включилась в громадську працю. Залишила у глибокому смутку чоловіка і двох синів. Була щирою передплатницею нашого журналу, що його все нетерпеливо очікувала і залюбки читала. В пам'ять того її чоловік Микола складає 5 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Членки нашого Відділу відпровали Покійну на місце вічного спочинку, а п-ні Софія Олесницька (старша) попрощала її на вічну дорогу добрими, теплими словами. Вічна Їй Пам'ять!

Пресова референтка
28 Відділу СУА

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

Посвячення площі під пам'ятник Т. Шевченка знов привернуло увагу всієї української громади до роковин Т. Шевченка. Двигнення пам'ятника ще вимагає жертв. Між жертводавцями рясніють жіночі прізвища. По 50 дол. зложили пп. Марія Когутяк із Нью Йорку і Єва Дорош із Форест Гилс, а по 25 дол. пп. Стефанія Євчук із Бінгемтону, Олена Папіш із Бофало, Текля Леуш із Елмайри, Меланія Маркевич із Нью Йорку і Олена Пжаська з Брукліну.

Їх прикладом повинні піти й інші. Святочна грамота повинна знайтися в кожній українській хаті!

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

- Ukrainian Woman -

Let's Communicate

In the June issue of *Our Life*, our Organization Chairman, Mrs. Mary Dushnyck gave a survey of the activity of English-speaking UNWLA Branches. We learned what were the achievements of the seven Chapters, founded and led by American-born members of UNWLA.

We can be proud of it. Each of these Branches has its field of activity and achievements. Some of them have even pioneered in looking for new ways and ideas. The folk art projects of Branch 37 and 53, the musicals and raffles of Branch 72, the Easter egg demonstrations of Branch 61 and the Embroidered Fashion Show of Branch 53 evidence this.

It is fine proof of the efforts of socially-minded workers in our Branches. They are growing in ideas and experience and are attracting other members by their work. We are progressing, as stated by Mrs. Mary Dushnyck in her article, in furthering the aims and purposes of UNWLA and are looking forward to an increasingly active future.

To this Organization Chairman's voice the Editorial Board is now adding its request. It is not as satisfied as she, especially with its news service, in the previous year. In 1962-63 several Branches reported more frequently and thanks to their readiness we could give more news about their work. We are specially obliged to Mrs. Anastasia Volker, Mrs. Mary Dushnyck, Mrs. Myrtle Slaby, Mrs. Alexandra Riznyk and Mrs. Mary Suchorsky for their frequent and full reports and their encouraging spirit in the news.

However there are Branches without any report, in the previous year. This is indeed sad. We know they were active during this time and have excellent

workers. But they did not care to report; and thus did not appear in the pages of *Our Life*. We regret this: for we need each other.

We are hopeful of a change. We wish to enlarge the contact with our Branches and to increase our reporting service. It is not a matter of reporting big events only. We like having reports of Annual Meetings, the Board and its officers, but we would also like reports about the monthly meetings. At these meetings there are interesting topics and discussions that were we furnished with a report of them could well be helpful and inspiring to distant Branches.

What women living out in "Podunk" some lonely, little hamlet, far from thriving communities would not welcome reading a detailed description from some Branch, like the Detroit Branch about that so fascinating and tantalizing Old World Market at the International Institute? These ladies might have something to send to it, for exhibit or possible sale.

And why was the student who toured Russia not encouraged to send her account of it, with pictures to *Our Life*? And why was not a copy of the Detroit Branch member's study of the "philosophy of Communism" not sent in for entire publication—or excerpts of it, with pictures to *Our Life*? Nine tenths of our planet's population are "arm chair travelers," longing for reports from far places. Such things as these and of course all the undertakings of any Branch are of universal interest to women, wherever they live. We learn to know each other by our endeavors. And were more descriptive and specific accounts of Branch activities made it is likely, due to the law of counteraction, it would

result in an upsurge of ideas from all Branches.

We are often called upon to increase the English pages of *Our Life*. But we do not hear what should be its contents, its columns. Which one is interesting our readers? Do they want articles about the Ukrainian cultural heritage? Do they wish to get acquainted with Ukrainian life in the USA? Do they appreciate practical advice as to decorating their home, or Ukrainian cookery?

All this is called—contact with readers. It is this vivid stream which links each magazine with its readers and vice versa. It is this stream which makes our work worth while and depreciable if it does not exist.

Let's Communicate then. Let's become a large, unity-minded family of UNWLA members who are striving for the same goal and working in the same organization. The English pages of *Our Life* are our link and our platform. Let us use them the best we can.

AN INTERNATIONAL DIRECTORY

At the opening of the 75th Conference of the International Women's Council, the first international directory of key-women and key-women's organizations in the United States of America and Council countries was distributed. Intended for perennial use as a reference guide and directory, the book was presented as a gift to Council delegates and visiting National Council Women or International Council Women members. This pocket-size volume, of the international world of women will be an indispensable manual in each women's organization.

Committee Work of ICW – Committee on Education

The fourteen Standing Committees of the ICW form the working body of the Convention. Each committee is headed by a regular convener, and follows thru on the work planned for three-year period between the conventions. The convener presides at sessions during the conference. The Committees are the net-work thru which new life is injected into the blood stream of its work—through questionnaires, studies, reports, discussions, and resolutions. Participation in the committee sessions is informative, stimulating, and interesting. It offers an opportunity for closer communication and establishment of friendships with other delegates.

Education is a tremendously broad field, and the Committee on Education influences other committees for knowledge is power, and power from education is enlightenment. Since the Istanbul conference the committee was concerned with the following phases of education and brought its work to a conclusion in Washington: (a) Education of parents — (b) How can educated woman help the uneducated in building up civic education in developing countries — (c) Non-Governmental Organizations' role on education and training of youth for civic responsibility — (d) Co-operation with UNESCO's projected World Campaign for universal literacy.

A good insight into the problems of a country is through its women delegates. The sessions are packed with frank reports, sincere discussions and firm resolutions expressed by the dedicated, knowledgeable, and trained leaders of their respective countries. Great many of these women are from the newly developed countries. As a participant and an observer, one is prone to draw a parallel. Where do the American women of Ukrainian descent fit into this frame of

things? What is our role as women and a member of free society and as a member of a nationality women's organization? It is not surprising to find that we have a great deal in common. Regardless of the geographic distance women find common ground, related problems, similar views, kinship in the knowledge that they are women, and mothers. The concern is general—problems of youth, juvenile delinquency, education of parent particularly the mother, civic bringing up, equality in education and professions, etc. Women world over are faced with these problems to a lesser or greater degree depending on the conditions of their countries. We are in tune and attuned to most of these needs and problems in our dual community.

The discussion on the question of more educated women revealed some very interesting opinions expressed by various delegates, which we quote: "The educated must not have the attitude of superiority, and feel holier than thou or look down upon her less educated sister". . . "woman may lack book knowledge, but cultural background knowledge she has". . . "weigh the cultural background knowledge against book learning." . . . "combine practical knowledge with intellectual." . . . "good ideas and sound suggestion come from less intellectually trained as well as from the academically trained." . . . "combination of and mutual respect for both is needed in the solution of problems." . . . "Youth learns by example". . . "if parents participate in community and civic projects—the child will be thusly bent." Are these expressions not familiar to us? Do we not hear the echos of our Ukrainian community? The newer immigrant feels educationally superior to the older . . . SUA is constantly seeking solutions to the problem of "nasha molod,"

and how to bend it towards organizational and community responsibility.

On the question of eradication of illiteracy the discussion followed thusly: "A woman may be very awkward in holding a pencil for the first time, but how skillfully and artfully she holds the needle that creates beautiful embroidery." If she could master the needle, she can also learn to hold the pencil, but she must be given an opportunity and be shown how." Much can be learned from the exchange of ideas and views from participation in the sessions of the ICW Conference.

The plan of the Educational Committee for the next three years is to take part in the UNESCO universal campaign against illiteracy; to support free and compulsory primary education for boys and girls and the enforcement of it; and to eradicate illiteracy in adults. To work for the eradication of discrimination in education by urging the National Councils of women to press their governments to be parties to the UNESCO convention, to work for the application of the principles of this convention in law and in fact. To demand same school curricula to be available for both boys and girls—to demand equal opportunities in Higher Education and research for men and women, including scholarships and fellowships.

Again it was a supreme pleasure and a rewarding experience to be a participant in the 17th Triennial Conference of the ICW to which the delegates from 59 countries brought the best ingredients reaped from the depths of their countries history and culture as well as currently pressing problems. All these to be sifted, blended, mixed and solidified into a formula of better understanding and of responsibility for the future. "Inspiration from the past, responsibility for the future" was the ICW Convention theme with great emphasis on the decade of development.

Anastasia Volker

Nigerian Profile

by Mary Dushnyck

One of the most dynamic individuals at the recent International Council of Women's Conference in Washington, D. C., was Mrs. Winifred McEwen, Proxy President of the National Council of Women of Nigeria. The African women at the Conference from the emerging countries attracted much attention not only because of their exotic and gracefully draped costumes and cleverly arranged head coverings of colorful native textiles, but also because of the special needs of their newly developing countries and their participation in the affairs of their nations. Mrs. McEwen with her flashing smile and vivaciousness was always to be found in the center of Conference activities.

It was my good fortune to be able to spend some time with Winifred McEwen on the boat trip down the Potomac River on a warm Sunday afternoon in June, when she spoke of Nigeria and of her role in the life of this vital and bustling new country.

Mrs. Winifred McEwen, whose parents were Methodists, was born Ayodele Onipede, and when she was baptized a Catholic she received the name of Winifred. She was educated in Nigeria. Presently she is serving as Chief Social Welfare Officer in charge of administration and future projects in the Ministry of Labor and Social Welfare in Lagos, the capital city. In this capacity she deals with juvenile delinquency, matrimonial counseling, youth clubs, community education, probation and juvenile courts. She also does volunteer work with the blind and teaches them handicrafts and forming. The energetic Mrs. McEwen has been with the NCW of Nigeria for three years.

She is married to Frederick S. McEwen, manager of the African Continental Bank in Lagos which has many branches in Nigeria and one in England. He is also

national secretary of the National Council of Nigerian Citizens, one of the two coalition groups forming the Government of the Federation of Nigeria, the other being the Northern Peoples Congress. The McEwens are the parents of a 12-year old daughter.

Nigeria, a former British protectorate, will become a republic in October 1963. It is primarily an agricultural country in a tropical to sub-tropical climate. There are many minerals, including oil. In 1962 Nigeria began a 6-year-old Development Plan for the growth of Nigerian economy.

Rapid expansion has taken place in all branches of education. For several years Nigeria will need hundreds of teachers from overseas. In this connection it may be noted that the ICW Standing Committee on Education passed a resolution at the Washington Conference urging and encouraging qualified teachers, in economically developed countries to include in their careers a period of teaching in a developing country.

There is also a great need for doctors and dentists in Nigeria. The WHO (World Health Organization) has an office in Lagos where malarial research is being carried out by the Federal Malarial Service and voluntary agencies.

Most publications in Nigeria appear in English. But, it is significant of the latent strength of the people that there are also important papers published in the native language, which fact will aid appreciably in speeding the progress of the people, in their new Republic.

From the foregoing it is patently evident that the NCW in Nigeria is indeed fortunate in having such women as Mrs. Winifred McEwen and her colleagues helping their country to improve the status of women,

Mrs. Helen Lototsky, UNWLA President and Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Org. Chairman talking with several delegates from Nigeria

children and families, to raise the educational standards and accelerate social advancement in general. And as we welcome Nigeria into the brotherhood of free and independent nations, our thoughts naturally are on Ukraine, the country of our forefathers, which is still under colonial enslavement of Communism. When will this happy moment arrive for this country and its people?

SHEVCHENKO GROUND-BREAKING CEREMONY

Plans have been launched for the Shevchenko ground-breaking ceremony on Sept. 21 in Washington, D. C. This momentous event is being co-sponsored by the Ukrainian Congress Committee of America and the Shevchenko Memorial Committee. The Ukrainian National Women's League will be represented by its President, Mrs. Helen Lototsky who is also simultaneously Vice-President of both co-sponsoring bodies.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

П'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДЕВ'ЯТЕ

Наші досягнення

З нагоди побуту в Вашингтоні п. Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки й п. Анастасія Вокер, містоголола, відвідали Секретаріят Генеральної Федерації Жіночих Клубів. У висліді переведених там розмов Світова Федерація Українських Жіночих Організацій стає членом Генеральної Федерації Жіночих Клубів: одної з найсильніших міжнародних жіночих організацій.

Централа Ген. Федерації Жін. Клубів має свій осідок у Вашингтоні і тісний контакт зі своїми членами в світі. Побіч з'їздів, конвенцій, конгресів, нарад, студійних днів, семінарів і ін. ведеться теж велика особиста переписка з членами різних організацій, в тому молодих дівчат із 45 країн, а звідомлення з діяльності організацій, листування, так як і різні почини, думки, ідеї й інформації знаходять навітлення у пресі ГФЖК, якої пресові бюлетені мають змогу перегляду діяльності навіть низових клітин жіночих організацій в різних частинах світу. Ця змога випливає з того, що організаційна структура ГФЖК є три-ступенна. Місцеві „Клуби Жінок“ належать до стейтових „Клубів Жінок“, а ці в чергу до Централі. Тому теж до ГФЖК можуть належати місцеві відділи інших жіночих організацій, у протилежність напр. до Міжнародної Ради Жінок, яка визнає лиш членство крайових централь жіночих організацій державних народів.

Ідейним гаслом ГФЖК є „Зміцнити рам'я свободи кругом світу“, яке в площині дії є окреслене як „постійне намагання принести краще життя усім народам вільного світу“. Діяльність ГФЖК обіймає майже всі ділянки громадського, суспільного, культурного, еко-

номічного й політичного життя, а міжнародні зустрічі обговорюють проблеми й проголошують резолюції до різних проявів цього життя, включно з актуальними політичними заявами. Всупереч іншим жіночим міжнародним організаціям, які хоча в більшості стоять на твердому становищі християнської моралі й демократичних принципів західного світу, але вистерігаються політичних акцій, заяв і определень, резолюції ГФЖК займають становище до таких політичних установак як НАТО, чи таких як ООН, далі до поодиноких конвенцій, політичних договорів, напрямних політики, та до таких проблем, як комуністична агресія, контролю стратосфери, загранична політика, міжнародня торгівля тощо.

Найсильнішою є ГФЖК Злучених Держав Америки, де вона начисляє 8 мільйонів активних членок, має майно і поважний вплив на життя цієї країни, включно з впливом на постанови Конгресових Комісій, на законодавство та на хід громадських, і часто політичних подій. Постанови, які відносилися до американського терену на цьогорічній Конвенції ГФЖК були: редукція неписьменности, допомога дітям позбавленим батьків, задержання релігійних традицій, охорона американського дому, регуляція вжитку лічних таблеток, охорона на дорогах і вулицях, проблема втікачів,* підкреслення патріотичних традицій, охорона дітей, знесення довгореченцевих податків, потреба збільшення дослідів і строгішого законодавства в справі занечищування води.

Союз Українок Америки має своє постійне членство в ГФЖК ЗДА, а від тепер СФУЖО займе своє місце в Міжнародному Секто-

рі цієї могутньої організації, до якої належить 50 держав, чи народів. Є це, побіч осягненого на цьогорічній Конференції Міжнародної Жіночої Ради статуту заприятненої організації, другий наш новий крок у міжнародній терен у цьому році.

Ці досягнення повинні оцінити й піддержати наші складові Організації. Сама приналежність до якоїсь міжнародної організації ще не вистачає. Наша участь, щоб бути успішною, мусить бути активною, а до того вона потребує моральної і матеріальної піддержки нашого організованого жіночого загалу. Численні представництва, солідні видання і добре поставлена преса можуть нам дати сильну позицію на міжнародному терені і шойно тоді принести користь українській справі.

* Резолюція відноситься до осіб і родин насильно затриманих за Залізною Заслоною, що їх бажають спровадити родини з вільних країн. Резолюція доручає вислати петицію до Президента і Конгресу ЗДА за більш рішучими заходами через Делегацію Америк. Уряду в ООН, щоб у цей спосіб дати „світові конкретний доказ становища вільної країни для відновлення свободи й справедливости в цілому світі“.

І. П.

НА ЦІЛІ МММ

На заклик Управи СФУЖО зложити на цілі Світового Руху Матерей, міжнародної організації, якої ми є членом, по 25 ц. відгукнулися: пп. Маріяна Мельник, Ірина Пеленська, Олена Чехівська, Лідія Бурачинська, Ірена Качанівська, Ірена Винницька. Хто черговий?

Розваги Конгресу

У програмі кожної міжнародної конференції є передбачені, побіч ділових нарад, теж різні розваги. Вони знайомлять приїзжих із країною, де відбувається конференція та делегаток зі собою, а це дає запоруку спокійнішого та кориснішого перебуту нарад.

Цьогорічна Конференція Міжнародної Жіночої Ради в Вашингтоні мала багато розвагових імпрез, які подекуди розсівали увагу делегаток і віддалявали їх від ділових справ, хоча всі вони відбувалися тоді, коли не було нарад пленуму, чи комісії.

Перш усього місцеві Вашингтонські пані гостили в себе окремих делегаток, далі Говардський Університет давав вечерю і концерт, до Білого Дому були запрошені делегатки на сніданок, журнал Рідер Дайджест влаштував прийняття і панель. Були теж численні прогульки до шкіл, осель, галерій, та ін. місць. При тому були теж офіційні прийоми Міжн. Жін. Ради та в поодиноких амбасадах для делегаток даних країн.

На приватні гостини делегатки одержували запрошення від господинь, видатних жінок товариського й громадського життя у Вашингтоні. П. М. Душник припала гостина в п. Перли Места, а мені у Джеймс Набріт, жінки президента муринського Говардського Університету, на якому до речі студіює багато чужинських студентів і викладають білі професори, між ними й українці.

Гостина була гарно й елегантно влаштована. Впадала в очі гармонія красок у накритті стола (рожеві прозорі серветки на столиках на фіолетному тлі накривал), а навіть у стравах (рожева грушка, зелена фасолька, брунатне м'ясо, зелене морозиво й жовтий бішконт). Гістьми займалися дружини професорів університету, подавали коктейлі для американських делегаток, а овочеві соки для африканських. Мені припало сидіти з делегаткою чорної Африки з одного боку, та Франції з другого. Вони обидві пильно розпитували, звідкіля я, що таке СФУЖО і — Україна.

Продовженням моїх муринських контактів був концерт на цьому ж університеті після вечері, під час якої вручено нагороду п. Джейкобс, го-

лові Нац. Ради Жінок Америки від Ліги міста Нью Йорку (Ербен Ліг) за працю над покращанням життєвих умовин міст. При вечері сиділа я з п. Барров, австралійською делегаткою, головою Нац. Р. Ж. Нової Півд. Валії, знайомою мені зі Сіднею та з місс Д. Гол, представницею Смітсоніян Інституту, що його заходами була влаштована мистецька виставка образів з нагоди 75-ліття Нац. Р. Жінок Америки.

Концерт був на високому рівні, з насолодою слухали ми гри скрипака, співаків та університетського хору. Цей вечір закінчила я в товаристві місс Гол, що є авторкою численних книжок та рецензентом книжок у вашінгтонських часописах.

Для тих, що знають Вашингтон і Америку візита в Білому Домі, можливо, звичайна річ; для мене це було щось нового. І самі відвідини й оглядини кімнат зробили на мене враження вмілої сполуки двох світів, модерного американського та тихого, милого, елегантного світу давнього американського півдня. — Ранок був прекрасний, сніданок скромний, але поданий гарно добре вишколеною та дискретною прислугою. Приймала нас пані Ачінклос, мати п. Кеннеді та п. Ляфоше, голова Міжнар. Жін. Ради.

Прийом влаштований Редакцією журналу „Рідерс Дайджест“ був пов'язаний зі статтею, яка появилася недавно в цьому журналі п. н. „Що можуть зробити жінки для миру“. Темою її була загроза перенаселення світу та кінечність обмеження числа народин. Перенаселення та шукання життєвої площі спричинило не одну війну. На цю тему відбувся панель з участю науковців демографів (Й. Дюран, д-р І. Тойбер, д-р К. Маркерт, представник Академії Наук ЗДА і д-р Дж. Рок). Загальний висновок протилежних поглядів такий, що світ схильний погодитися з думкою про кінечність обмеження числа народин.

Мій побут на Конференції був короткий і не дав можливості участі в інших нарадах і імпрезах, що їх відвідували інші українські делегатки.

Коли змінюєте мешкання, не забудьте повідомити нас про зміну Вашої адреси.

Із Конференції Міжнар. Жіночої Ради у Вашингтоні:

Пп. Олена Процюк і Олена Лотоцька в розмові з делегатками Нац. Ради Жінок Австралії. Поруч п-ні Лотоцької стоїть президентка п-ні Дороті Едвардс.

Mrs. Helen Prociuk (WFUWO) and Mrs. Helen Lototsky (UNWLA) talking with delegates of the National Council of Women of Australia.

ЧЛЕНКИ ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО І СПОМАГАЮЧІ

Діяльність СФУЖО пов'язана з важними коштами. Ця потреба знаходить все більше зрозуміння у нашого жіноцтва; збільшуються ряди членок-прихильниць з річною вкладкою 5 дол., а тепер долучуються спомогаючі члени СФУЖО з вкладкою 10 дол. Нижче містимо їхні списки й складаємо їм щирю подяку за постійну піддержку.

Членки Прихильниці, що склали вкладки з 1. січня до 1. липня 1963 р. (продовження списку з 2 півріччя 1962, друкованого в числі за лютий 1963): Барабаш Софія, Базюк Стефанія, Брикович Володимира, Бурачинська Лідія, Велигорська Марія, Велигорська Любомира, Веселовська Ольга, Гарасевич Катерина, Гарасимів Климентина, Глібович Олена, Горачук Ольга, Горбань Марія, Генік-Березовська Марія, Грай Татіяна, Довгань Текля, Довгань Віра, Дячук Ірина, Заяць Ольга, Ковальська Олександра, Козаченко Василіна, Комісар Марія, Кос Віра, Кунік Стефанія, Лебідь Анастасія, Левицька Іванна, Ломага Люба, Маньківська Наталія, Маньоська Юлія, Мельник Бронислава, Мельник Марія, Менцінська Марія, Микитюк Емілія, Микитюк Текля, Миндюк Олександра, Небелюк Надія, Онищук Дарія, Павликовська Ірина, Пуцентело Іванна, Савчук Стефанія, Свергун Катря, Сенишин Галина, Сивуляк Анна, Скрипник Софія, Слободян Марія, Стецик Ірена, Стефанюк Катерина, Струмінська Марія, Тарашук Олена,

4-ий Літературний Конкурс СФУЖО

Четвертий Літературний Конкурс, проголошений Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій і уфундований Марусею Бек, радною міста Дітройту що мав за тему спогад і життєписний нарис, закінчився рішенням Літ. Жюрі на засіданні дня 13. червня 1963 р.

Літературне Жюрі у складі — ред. Степан Волинець, ред. Наталія Когуська і д-р Марина Рудницька розглянули 14 творів, що надійшли на Конкурс і признали нагороди як слідує:

Дві нагороди, по 100 дол. кожна, признано за твори:

1. МАК І ЛІЗА, спогад, якого автором по відкритті коверти виявилась Ольга Литвин.
2. ПІД БОМБАМИ БЕРЛІНУ, спогад, якого автором по відкритті коверти виявилась Ганна Черінь.

Окрім того Літ. Жюрі відзначило ще кілька праць, які заслуговують на увагу:

БІЛО-ЧОРНА МЕРЕЖКА — Міка Гарасовська-Дячишин.

ЗУСТРІЧ ІЗ ГНАТОМ ГАЛАЙДОЮ — Олена Трофимовська.

СПОМИНИ З ДИТЯЧИХ ЛІТ — Меланія Нижанківська.

В загальному Конкурс виявив багато цікавих праць із перевагою спогадів над життєписними нарисами.

Степан ВОЛИНЕЦЬ
Наталія КОГУСЬКА
Д-р Марина РУДНИЦЬКА

15-ЛІТТЯ СФУЖО

В листопаді ц. р. минає 15 літ від першого Конгресу СФУЖО в 1948 р. у Філадельфії. Управа й Складові Організації СФУЖО відмітять цю дату для скріплення нашої ідейної і організаційної єдності та для інформації про діяльність СФУЖО для ширшого загалу. Наші жіночі організації в різних країнах відбудуть з цієї нагоди святочні сходини з відповідною програмою. Матеріал для сходин підготує Управа СФУЖО, а дохід з ювілейних святкувань повинен піти на цілі СФУЖО. В більших осередках відбудуться Студійні Дні СФУЖО, що їх зміст становитимуть дві основні теми: „Українка на Рідних Землях“ і „Українка поза межами Батьківщини“. Досі зголошено Студ. Дні з Філадельфії та Нью Йорку, де вони будуть влаштовані при співучасті Окружних Рад США та УЗХ.

Із життя наших Централь

XX. КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

Відбулася вона 10.—12. травня 1963 року в Торонто, Онт. при численній співучасті делегаток з провінцій: Альберта, Саскачеван, Манітоба, Онтаріо і Квебек, членок Центральної Управи і членок-гостей.

Конференцією проводила Президія у складі: Ганна Мазуренко — голова, Анна Вах — заступниця голови, Євгенія Вербицька й Ольга Цвик — секретарки. Ділові наради відбувались упродовж двох днів, у висліді яких складено ряд резолюцій — дальших напрямних праці Організації Українок Канади.

Прапор ОУК — призначення за найактивнішу працю під час останньої каденції, перейшов у руки Відділу ОУК у Торонто.

Терлецька Зеновія, Тишовницька Олена, Федорик Ольга, Ценко Володимир, Черниш Олена, Шах Дарія, Яківчук Анна, Яківчук Ляріса, Янківська Євгенія, Ясінська Ольга.

СПОМАГАЮЧІ ЧЛЕНИ СФУЖО:

1. Глушевська Анна, Монреал, 2. Гурток Читачок в Монреалі, 3. Допоміжна Секція при Укр. Канад. Легіоні, Торонто.

Побіч ділових нарад відбулася теж низка розвагових імпрез: прийняття для делегаток і членок гостей влаштоване урядом провінції Онтаріо в готелі „Парк Плаза“ в Торонто завдяки старанням міністра, дост. Івана Яремка, висвітлення фільму з подорожі по Україні, бенкет з вечірницями, прогулька до Ніягари, і зустріч з членством ОУК і Братніх Організацій та громадянством у Гемілтоні.

До нової Управи ОУК ввійшли: С. Савчук, голова; О. Заяць, Ю. Яворська і Й. Климків, містоголови; Я. Зорич і Г. Мазуренко, секретарки; М. Дунець, касієрка; П. Загребельна, Т. Грай, С. Проців і М. Вовк, члени Управи; А. Вах і С. Перожак, організац. референтки, Л. Чайковська і М. Климків, культ. осв. референтки, А. Курилів, Укр. Золотого Хреста, Є. Вербицька, пресова, С. Бубнюк, редакторка „Жіночого Світу“. — Провірна Комісія: Є. Ситник, голова; А. Гнатюк, А. Бардин, Н. Воробець, Є. Штафірна, Є. Юськів і С. Лиса, члени.

НА ФОНД ВИДАННЯ КНИЖКИ

К. МАЛИЦЬКОЇ

1 Відділ США, Нью Йорк — зложив 10 дол., за які дуже дякуємо!

ІЗ ПРАЦІ ГУРТКІВ КНИГОЛЮБІВ

Гурток Книголюбів у Монреалі від вересня 1962 до тепер відбув 4 сходини. У програму сходин входило обговорення творчості Миколи Куліси (з відчитанням „Патетичної сонати“), двох українських книжок Олександра Грищенка (оглянено його книжку у франц. мові), С. Скляренка (повість „Святослав“), М. Стельмаха (повість „Хліб і сіль“), М. Понеділка (повідання „Говорить лише поле“).

Гурток провів 6. квітня Літ. Вечір. У ньому п-ні Марія Логуш дала короткий огляд сучасної літературної творчості в підсоветській Україні, п-ні Оксана Винницька відчитала поезії Ліни Костенко й Віталія Коротича, а пп. Іраїда Винницька, Р. Темертей і А. Лисак зреферували поодинокі твори („Святослав“ Скляренка, „Козацькому роду нема переводу“ Ільченка і „Хліб і сіль“ Стельмаха).

Гурток Книголюбів у Торонто працює від осені 1962 під проводом п-ні Олександри Копач. Впродовж того часу його членки читали й обговорили М. Лазорського „Гетьман Кирило Розумовський“, Н. Королевої „Предок“ та С. Скляренка „Святослав“ і „Володимир“. Кожен твір обговорено за певним пляном (життєпис автора, аналіза твору під мистецьким і технічним оглядом, проблематика, історичне тло, порівняння з подібними творами інших авторів і т. д.).

На сторонці здоров'я

В боротьбі з недугами

До найбільш поширених хворіб людини належать розклад неорганічної структури зуба (карієс) та запальні процеси ясен (пародонтоз). Проте, значна кількість населення, мало знає та цікавиться цими захворюваннями, аж поки поміч лікаря-дентиста є вже виключена і тоді приходиться зболілий чи непридатний до функції зуб усувати.

Щоб успішно можна боротися з будь-якою недугою, треба в першу чергу знати її причину. Так воно є і з хворобами зубів та усної порожнини. В зв'язку з цим цілий ряд різних тверджень та теорій нагромадилися на сторінках медичної літератури впродовж останніх двох століть, але жодна з них не вичерпує вповні питання, що є причиною вищезгаданих хворіб.

Загальною є прийнято, що зуб, який на околу 90% складається зі звапнених солей (більш ніж нормальна людська кість), під впливом фізичних та хемічних чинників, піддається розкладовим силам бактерій, що міліонами „замешкують“ у нашій усній порожнині*.

Якраз і одна з найбільш признаних теорій зубного карієсу, теорія Мілера, приписує цей шкідливий вплив бактеріям, що відіграють основну роль в процесі киснення молока. Рештки поживи, не усунені чищенням зубів, зокрема поживи багаті на вуглеводани (цукри), немов приваблюють „населення“ рота до контакту та дії. Раз заатакований ними зуб не має більше змоги бути відпорним і процес карієсу продовжується часто без болю до цілковитого знищення твердої архітектури зуба. Навіть коли біль не є завжди дошкульний, але небезпека загальної інфекції (закаження) грозить завжди, бо наші найменші вороги (бактерії) можуть свобідно доставитися до крові через зубну пульпу, що є багата на кровоносні судини та волокна нервів. Часті

смертельні недуги серця, нирок, печінки, та виливу крові до мозку є саме наслідком подібного стану.

Другою з хворіб ділянки дентиста — є запальні процеси ясен. Як і у випадку карієсу, так і тут — важко знайти основну причину цих процесів, однак тут є ряд теорій та тверджень. Камінь (калькулюс), що відкладається на коронці, зокрема навкруги шийки зуба, біля ясен, своїм фізичним діянням на ясна, зменшує та обмежує доплив крові до ясен, а тим спричинює їхнє збоління та дегенерацію. Вони починають кровавити, пухнуть і стають болючими аж до часу, коли часто здоровий зовсім зуб починає рухатися до тої міри, що його можна зовсім легко усунути. Також брак вітамінів, зокрема тих, в які багаті є цитрусові овочі та городина, як шкідливий вплив деяких ліків, та вагітність у жінок, ведуть до подібних захворювань ясен. Сильний закус та дефекти пропорційного положення „зуб до зуба“ є неменш відповідальні в творенні запальних процесів ясен та часто й зубного нерва.

Не зважаючи на ці несприятливі умовини, лікар-дентист має до диспозиції ряд метод, щоб контролювати згадані проблеми. Якщо знання та досвід професії могли бути вповні використані — знатна кількість населення могла б звільнитися від цих хворіб, що дошкульноють людині споконвіку.

Д-р М. В. Головецький
(Філадельфія)

Діти не люблять приймати ліків. Нераз їм навіть трудно ликнути пілюлю, а коли розломити її, то вона кришеться. Тому найкраще врізати скибку банана і вдусити туди цілу чи половину пілюлі. Дитина з'їсть, не зауваживши нічого.

Порадник народнього строю

Дитячі народні строї

Дякую, що Ви звернули мою увагу на запит „Читачки з Тексасу“, бо справа народніх строїв для наших дітей дуже мені близька. Цій справі в оселі, де ми жили, я присвятила багато часу, уваги, серця і — навіть видатку. У цій справі, як і в кожній іншій, мусить бути якась рушійна сила, якийсь ентузіаст, що за це всією силою візьметься. Інакше ніщо не рушиться з місця.

Почалось воно з того, що в оселі Мозах біля Мюнхену підготовлялось шкільне свято. В одній багатодітній родині (батько українець із Турчанщини, а мати сербка) мови не було про те, щоб їх четверо дітей могло справити собі строї. Я збрала дві-три жінки, що виявили деяку охоту допомогти мені в тому.

Купили ми полотна на сорочки, квітчастого матеріалу на спіднички й кольорового шовку на фартушки. Я це покроїла і влаштувала у своїй кімнаті підвечірок. Прийшли мої „вишивальниці“ та й ще дехто з Управи Відділу. Ми підобрали взори, пришили канву і почалась робота. Час до часу забігали вони до мене, питались, як далі вишивати. І так робота і моя радість росли з тижня на тиждень. Коли вже все було вишите, тоді я сорочки пошила. Пошила й спіднички та фартушки, а витрати на купно матеріалу мені потім ця родина повернула.

Коли ж побачили мами інших дітей, що діти цієї родини станули всі (значить ті, що були у шкільному чи дошкільному віці) в готових народніх строях, то й вони стали радитись мене, як пошити дітям строї. Знов я погодилась матеріал їм покроїти, а потім і пошила, бо хотіла, щоб вони мали правильний, до речі нескладний крій.

І так по якомусь часі всі діти в нашій оселі мали свої власні народні строї. Нелегко прийшлося переконати матерей про т. зв. „північочки“ замість тих кріслатих вінків, що бачимо нераз, переростають величиною голівку дитини. Намисто я замовила у крамниці однакове для всіх. І крайки теж. А потім матері звертали мені гроші за квіти до пів-віночків і все інше, (Докінчення на ст. 22)

Користаймо з досвіду

Білоруський обід

Ще в 1959 р. одержали ми зшиток „Беларуская кухарка“, виданий у Нью Йорку. Його автором є п-ні Марія Станкевич, тодішня голова Білоруського Об'єднання Жінок у ЗДА.

П-ні Марія Станкевич здавна перебуває в приятному контакті з Союзом Українок Америки. Зустрічаємось із нею на терені Нац. Ради Жінок Америки, де її Об'єднання є членом. Тому й цікаво було перевірити, що саме спонукало її до видання цього зшитка, за яким слідував другий англ. мовою у 1961 р.

Авторка є по фаху гімназійною вчителькою. Колись одержала була стипендію на студії в ЗДА і закінчила Вассар Каледж. Потім вчителювала у Вільні, властиво мало займаючись домашнім господарством. Аж коли прийшлося емігрувати, зрозуміла вагу куховарення в житті жінки. Тоді стала збирати приписи і то в першу чергу білоруські.

„Белоруская кухарка“ обіймає всі ділянки куховарення. Англо-мовне видання трохи скорочене, але побудоване за тим самим планом.

Стравопис:

Юшка з молодих бурячків (бацьвіня)

Колдуни з м'яса

Мінські зрази

Салата з помідорів

Кисіль

Масляний пиріг

Юшка з молодих бурячків (бацьвіня)

Потрібно:

- 1 літра води або буліону
- 4 молоді бурячки з гичкою
- 1 ложка борошна (муки)
- 1 ложка цитринового соку
- 1 ложка цукру
- 1 горнятко квасної сметани
- соли до смаку

Обмити бурячки, відкинути листки і посікти бурячки і гичку. Поставити варити у солоній воді, аж зм'якне (около 15 хвилин). Дода-

ти цитринового соку і цукор, заварити. Вимішати борошно з квасною сметаною, розвести кількома ложками юшки і добре вимішати. Тепер усе додати до юшки, заварити і зняти з вогню. Якщо цю юшку варимо з м'ясом, тоді не даємо до неї цукру.

Колдуни з м'яса (Калдуни)

Потрібно:

- ½ ф м'яса
- 1 ложечка соли
- 1 яйце
- городина (морква, петрушка)
- 1½ горнятка борошна
- 1 ложка масла
- 1—2 яйця
- ¼ ложечки соли
- ¼ горнятка води

Тушкувати м'ясо з морквою й петрушкою, аж буде на половину м'яке. Помолоти або посікти, вимішати з яйцем, додати солі й перцю. Борошно замісити з сіллю, 1-2 яйцями, водою й маслом на тісто. Розтачати його тонко на стільниці, посипаній борошном. Склянку викроювати кружальця, як на вареники, накладати по середині трохи м'яса й міцно заліпити. Варити 15 хвилин у буліоні або воді. Подається в юшці.

Мінські зрази

Потрібно:

- 2 ф м'яса
- 2 цибулі
- ½ ф сухої булки або сухариків
- кілька сушених грибів, намочених у воді
- 1 склянка квасної сметани
- 1 горнятко буліону
- 1 ложечка соли, трохи перцю
- 1 яйце
- трохи мушкатної галки

Порізати м'ясо на тонкі платочки. Добре розбити. Посипати сіллю, перцем і відложити на годину. Взмажати січену цибулю з тертими сухариками, січеними грибами, додати яйце, солі й перцю, мушкатної галки й добре вимішати. Тепер брати м'ясні платки, накладати тієї начинки, звинути і заціпити зубочисткою. Посипати бо-

рошном і обсмажити з усіх боків у гарячому товщі. Підлити водою або юшкою, посипати трохи тертих сухариків і тушкувати около ¾ год. аж зм'якне. Коли хто любить, може рідину під зразами розколоти квасною сметаною.

Салата з помідорів

Потрібно:

- 3 твердо зварені яйця
- 5 помідорів
- 1 ложка муштарди
- 1 ложка цукру-мучки
- ½ ложечки соли
- ¼ горнятка сметани

Покроїти помідори на скибки, а яйця на шість частин. Вимішати муштарду зі сметаною, сіллю й цукром. Полляти цим помідори й яйця.

Кисіль

Потрібно:

- 3 горнятка ягід (чорні ягоди або журавина)
- 3 горнятка зимної води
- 1 ложка крохмалю (корн старч) на кожне горнятко соку цукру до смаку

Зварити чорні ягоди аж зм'якнуть. Перетерти, додати цукру і заварити. Розвести крохмаль зимною водою, додати до соку, знов заварити і чекати, щоб дійшло до відповідної густоти (около 5 хвилин). Поставити на холодне.

Масляний пиріг

Потрібно:

- ½ ф масла
- 1 горнятко цукру
- 2 яйця
- 1 ложечка ванілії або цитринового соку
- шкірка з цитрини
- 2 горнятка пересіяного борошна (муки)
- 3 ложечки порошку до печення
- ¼ горнятка молока
- соли до смаку

Втирати поволі масло, додаючи цукор, щоб було легке й пухке. Додати два жовтки й ванілію або цитрину. Дальше втирати. Пересіяти борошно з порошком і сіллю, і додавати сюди на переміну з молоком, цілий час мішаючи. Вбити шум із білків і легко перемішати. Вимазати форму товщом, влити сюди тісто і пекти при 350° около 50 хвилин. Можна додати родзинків або мигдалю.

Український народний стрій

На Буковині

Головний покрив. Дівоча зачіска така сама, як по всій Україні: волосся розчесане на проділ і залетене ззаду

Дівочий вінок на півн. Буковині складається зі штучних квітів, увінчаних барвінком.

A girl's wreath consists of artificial flowers and evergreen leaves

в одну косу. В будень дівчина не носить прикрас, а до роботи пов'язується хустинкою. Але в свято!

Тоді вже чепуриться вона. Поверх гладко зачесаного волосся накладає високо вінок. Ця доволі складна прикраса має за підставу кружок із тонко плетеної соломи. Долішня частина кружка покрита штучними квітами, що густо нанизані біля себе. Вгорі вона викінчена гілочками барвінку, теж густо покладеними біля себе.

Цей вінок дівчина кладе рівно на самий чубок голови (немов сучасний „точок“). Ззаду спливає ряд стрічок, що прикріплені до нього.

Молодиця пов'язує голову білим рушником (рантухом). Щоб він прибрав належну форму, вона прикладає зпереду „кирпу“, себто підстилку з картону, вимощену клоччям. Ця кирпа буває вища й тоді рантух здіймається вище поверх чола, нагадуючи жіночий очіпок на Наддніпрянщині. Але буває

й менша, а тоді рантух здіймається з-переду лиш невеликим валочком.

Рантух — це тонкий рушник, тканий у гарні смужки жовтавої краски. На кінцях рушника бувають везерунки, що звисають з обох боків.

Треба пам'ятати, що не слід:

— Одягати звичайного квітчастого вінка до буковинського вбрання.

— Закидати стрічки до переду, бо вони призначені на те, щоб викінчувати зад голови.

Намісто. Велике значення для прикраси дівчини має намисто. Це були

Молодиця з півн. Буковини обвиває голову білим рушником (рантухом) та ще й пов'язує кольоровою хусткою. Намисто уложено дбайливо — це червоні корали і срібні монети (сальби). Married woman from Bukovina has her head covered with a white veil

звичайно тяжкі червоні корали в кілька разків. Щоб вони гарно лежали, їх дуже дбайливо нанизували один разок під одним. Під найнижчим разом висіли „сальби“, себто намисто зі срібних монет. Коли цих монет було менше, тоді „сальби“ приміщували вище, під саму шийку. В кожному разі, нами-

сто все було гарно впорядковане і викінчене. Звичайно жіноче намисто було більш пишне, як дівоче, хоч молода нераз також могла показатись.

Треба пам'ятати, що не слід:

— Навішувати намисто непорядковано, один разок почерез другий, та ще й глибоко спускаючи на груди.

Пояс. Як уже було написано в ч. 6 Н. Ж. дівчина вперізується поясом або, як його там звали — крайкою. Це вовняна тканина смуга завширшки в півтори долоні. Охопивши шнурком або вузькою крайкою горботку, дівчина вперізується дуже дбайливо широкою крайкою, обвиваючи нею стан двічі або тричі. Кінці крайки затикає ззаду під пояс.

Треба пам'ятати, що не слід:

— Вперізуватись гуцульською крайкою до буковинського строю.

— Вперізуватись недбайливо, не уложивши міцно однієї смуги пояса на другу.

— Спускати збоку один кінець пояса.

Взуття. У давнину дівчата й жінки носили кольорові, сап'янові чоботи, що дуже гарно викінчували святкове вбрання. Це були зграбні чобітки з невеликою холявкою.

Пізніше стали носити високі шнуровані черевики, що сягали до поло-

Дівоче взуття — це були зграбні чобітки з чорної або брунатної шкіри.

Girl's boots of black or brown leather

Городничий порадник

ЧОМУ НЕ ЗАЦВІЛИ ТУБЕРОЗИ?

Я посадила цієї весни десять тубероз, а зацвіла тільки одна. Всі інші квіти гарно цвіли й розвинулись, а тільки з туберозами не пощастило. Зазначую, що мій квітник свіжо заложений і земля добра. Яка тут може бути причина? Людмила С.

Тубероза є вибагливою рослиною і її не поручають для малих квітників. Засади плекання її такі:

1. Мусить мати соняшне місце, в тіні нидіє і не цвіте.

2. Улітку потребує багато води й плінного угноєння.

3. Для зимівлі потребує світлого місця, бо в темноті губить листя. Заки воно відросте, не стає часу на квітнення.

4. Коли надріжете чи надломите корінчик чи рослину, те місце треба посипати спорошкованим деревним вугіллям для дезинфекції, інакше там може початись гниття.

Коли в Вашому квітнику інші квіти гарно розвинулись, то це не значить,

ДИТЯЧІ НАРОДНІ СТРОЇ

(Докінчення зі ст. 19)

що було дітям потрібне. Гарасівку до сорочинок і медаліків купила я теж разом, а медаліки Матері Божої Неустаючої Помочі дістала я аж від о. шамб. Марусина з Риму, бо тут їх не можна було знайти.

Мала я теж чимало мороки з фартушками. Матері ніяк не хотіли зрозуміти, що їм непотрібно тороків (френзлів) та що можуть бути кольорові. Але при Божій помочі та моїй впертості все вдалося якось зробити.

Отже в основному для такого діла потрібно — рушійної сили. Не треба зражуватись неуспіхами! Терпеливо і вперто провадити діло вперед, а вислід напевно буде задовільний.

Коли цей мій опис придасться „Читачці з Тексасу“, буду дуже рада.

Ольга Пеленська, Мюнхен

вини литки. В новішому часі прийнялись звичайні чорні шнуровані півчеревики.

Треба пам'ятати, що:

— Коли немає чобіт, тоді вистачить узяти чорні звичайні шнуровані півчеревики і панчохи тілистої краски.

що тубероза там мусить добре рости. Цього року мали ми вийняткову суху весну, а до кінця червня ще й холод. Тубероза є рослиною тропічного Мехіка й на це треба звернути увагу.

Вище подані засади можуть бути добрі для масового вирощування тубероз в їх новій батьківщині Півн. Каролайні, але не в стейгі Нью Джерзі, де живе тепер. Роман Коцик

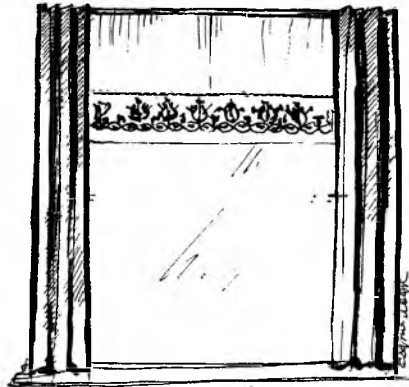
Проекти нашої анкети

ЗАВІСКИ З ЦЕРКОВНИМ ШВОМ ІЗ ПОЛТАВЩИНИ

Пі-ні Надія Полюх із Скарборо пише:

У сучасному міському побуті взір можна примінити тільки до завісок. Це великий тяглий взір, виконаний мало відомими швами, отже нелегко його використати.

При великих вікнах у сучасному помешканні дуже радо живають заві-

сок із драперіями. Тут власне можна знайти примінення для взору на попередниці з легкого матеріалу. Уявляю собі драперії (бічніці) темно-червоної або зеленої краски із тканин, що нагадують наші народні запаскові матеріали. На те може прийти попередниці з білого батисту або легкого полотна, вишита тим церковним узором у відповідній красці (вишневій або зеленій).

Тоді вишивки не треба так багато, а вона стане чудовим викінченням вікна й цілої кімнати.

Примітка. Для охочих користуватись цим узором подаємо, що він є нарисований у природній величині. Вишвальниця переносить його на полотно, зарисовуючи олівцем контури, а потім виповнює швами, згаданими на ст. 8. До вишивання вживати ниток муліне, марки Д.М.С. (вишнева ч. 814, золотисто-жовта ч. 742, зелена ч. 905).

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?

ДРІБНЕ

Коли миемо салату, добре додати до води ложечку соли. Це її краще дезинфекує, а коли б там знайшовся якийсь хробак чи інша нечисть, то зараз вилізе на верх.

*

Кошки на сміття вимагають уваги. Щоб не забруднювались, їх треба раз на місяць виложити кружком із газетного паперу. Найкраще покласти кошик на ціле газетне число (8—10 сторінок), обвести олівцем, а потім притяти ножицями. Дістанемо відповідний кружок і випорожнюючи кошик що кілька днів, викидаємо також верхній аркуш газети. Газети зберезуть нам дно кошика чистим.

*

Що робити з залишками мила? Найкраще зав'язати один-два в стару найлонову панчоку і сховати в комоді для білля. Можна також примістити у сховку для одяжі. Мило витягає запах стухлини, яка може нераз непомітно появитись.

*

Одна американська господиня не викидала верхніх капустияних листків, а використала їх, завиваючи в них м'ясо, призначене на печеню. Побивши й посоливши м'ясо вона завивала в листок, або лиш прикривала ним і клала до печі на гарячий товщ. Листок затримував вогкість і додавав свого смаку підливі.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Замовляти в Централі СУА.

Перший шкільний день Тарасика

Вони були близнятка — Юрко та Тарасик. Два хлопчики, обидва білявенькі, синьоокі, в обох куценькі носики з маленьким ластовиннячком, що особливо помітне було влітку. Та вдачаю вони відрізнялись: Юрко був поважніший, тихіший, та трошки не такий повненький і червонолиций, як Тарасик.

Хлопці жили дружньо, завжди гралися разом, розглядали книжки теж разом та йшли до ліжка завжди в один і той же час. Так і росли вони, аж поки не прийшов час їм ходити до школи.

Одного гарного соняшного дня мама закликала хлопчиків до хати.

— Слухайте, діти, — сказала вона, — вже вам скоро буде по шість років і цієї осені ви муsite розпочати науку в школі.

Отут до виявилася різниця у вдачі близнятко. Юрко поважно та спокійно відповів:

— До школи? Радо піду. Там ми з Тарасиком трохи вміємо читати та рахувати. Нам тільки треба пару зшитків, олівці та течку... Так, так, підтвердив свою думку Юрко. — Треба таку ще торбинку, або скриньку, щоб було де ховати наш сніданок, бо ми ж далеко живемо від школи. Я бачив таку скриньку в сусіднього Михася; він вже до другої групи піде цього року.

— Будуть і в вас і торбинки, і олівчики, і скриньочки для сніданку. Все я вам налагоджу — ласкаво обізвався мама.

І тут несподівано вигукнув Тарас:

— А я не хочу і не піду! Що там мені треба в тій школі? Треба рано вставати, бігти до автобусу, не можна гратися, коли хочеш... ще бувають сердиті вчителі... Он Миколка скаржитися не раз, що карали його: не вільно розмовляти коли хочеш, задзвонять — то до кляси мусять бігти всі... І що то за життя!.. — і завжди веселий, ба-

дорий Тараско зовсім розкис та мало не плачучи, провадив своє: — Не піду, от і не піду!!!

Мама спочатку почала вмовляти хлопчика, а потім покинула з ним розмовляти, бо Тараско завів такий плач, хоч з хати втікай.

Ввечері, коли хлопці пішли до ліжка, Юрчик звернувся до Тараса:

— Як то гарно перший раз іти до школи! Хоч би скоріше ранок!

Тарас уперто мовчав і тільки зкоса глянув на приготовані речі. Так і не дочекався Юрко відповіді від Тараса.

На другий день рано мама збудила хлопців:

— Одягайтеся швидше, діти, щоб не спізнитись. Снідання вже на столі. Сусідський Михась приїде по вас, щоб перший раз вчасно попали до автобусу.

Юрко за п'ять хвилин був готовий, а Тарас з головою сховався під ковдру та ще зверху закрився подушкою.

— Вже ви готові, діти? — ввійшла до хати мама. — Ти тут? А де ж Тарас? Мама не помітила, що Тарас лежить під ковдрою.

— Він не хоче вдягатися, мамо! — несміливо обізвався Юрко.

— Не хоче? То не треба! Ще пошкодує, що таке виробляє! Ходім, Юрку, — і мама з Юрком вийшли з кімнати.

Тарас так і лишився в ліжку. Мама відпровадила Юрка до хвіртки та повернулася до кухні. Тарас чув, як вона там пораяється. Довго він не виходив до їдальні снідати. Мати вже нічого не говорила. В домі якось було незвично тихо та сумно. Тарасик тинявся з одного кутка до другого. Він робив спроби розпочати якусь гру та все не ладилося в нього. День видавався дуже довгим. Тарас побіг до садочку, виглянув на вулицю, заглянув до сусідів. Кожний мав своє діло. Дітей не було видно: всі були в школі, тільки зовсім маленькі си-

діли в пісочку, та з ними не пограеш...

Проминув південь і знову потягнулися сумні, довгі години. І ось на міській дзвіниці задзвонив годинник три години. На вулицях з'явився рух, зі всіх сторін почали йти діти-школярі. Незабаром до двору вбіг і Юрко. Веселий, радісний, він жваво полетів до кухні, де мама готувала обід.

— Мамо, як то було гарно! Ми сьогодні вже читали першу сторінку з нашої читанки. А ось я намалював гриби! Це вчитель нам розповідав про різні гриби, а потім ми малювали. Ось гляньте: це ті гриби, що можна їсти: і боровики, і маслочки, і лисички, і хрящаки, а он-де опеньочки! А ось тут отруйні гриби: мухомори, синяки, чортики... Цей чортик виглядає, як боровик, але дуже небезпечний для людини... як збирати, треба добре придивлятися...

Це все Юрко вимовив одним духом, аж задихнувся. Він так захопився своїм оповіданням, що не звернув уваги на Тараса, що притулювався до дверей та уважно слухав. Тільки під час обіду, коли мама покликала Тараса до столу, Юрко пригадав:

— А знаєте, мамо, вчитель питався за Тараса. „Де — каже — твій братик?“ Тарас неспокійно заворушився на своєму кріслі. В його очах світилася тривога.

— Ну, що ж ти йому відповів? — запитала мама.

— Ну, та я подумав, скажу, що він захворів... Може ще завтра він передумає та піде до школи. Сором мені було сказати, що він не хоче ходити до школи — вже зовсім тихо закінчив свою відповідь Юрко.

Мама серйозно та уважно дивилася на Тарасика. І тут-то наче вітром його зірвало зі стільця. Він підбіг до Юрка, обняв його, міцно, міцно пригорнувся до братика та сяючи очима вигукнув:

— Юрчику, ти відгадав! Завтра підемо вдвох! Вдома я не можу си-

Нуся і Петрусь

Мала Нуся має багато іграшок-повен кошик їх стоїть у кімнаті. А чого там нема! І ляльки, і ведмедики, і кухня для ляльок. Ну, всього повно! Тож Нуся зі самого ранку перебирає в кошику і грається.

Але вона в мами одна — їй скучно самій, тому мама запрошує молодшого на рочок Петруся, щоб би приходив до Нусі гратись.

Буває, прийде Петрусь і вони обоє миттю біжать до того кошика добути дещо до гри. Нуся найперше витягає ляльчину кухонку, начиння — та збирається варити страву. То Петрусь хоче помагати: — Нусю, а я буду лущити горіхи?

— І не смій, — я сама, — я мама!

Знов Петрусь: — То може покришити чеколядку до мисочки?

— Не треба! — я сама! — Та не дає йому нічого в руки взяти.

То Петрусь лишить її. Візьме собі якийсь м'ячик і грається.

— Ого! — схоплюється Нуся — це мій м'ячик! — Віддай! — І відбирає.

То знов Петрусь візьме кусник паперу, крейду, ляже на підлозі і щось собі малює. Нуся лише слідкує, що то він робить і несподівано крикне: — Яку ти крейду взяв? — Ага, рожеву! Зараз мені її віддай, вона мені дуже потрібна!

Тоді Петрусь іде до кухні, до Нусіної мами. Мама вкroїть скибку хлібця, намастить медом і дає Петрусеві. То він і сидить собі в кухні на стільці, їсть і балакає

діти, коли всі в школі, всі працюють, а я мушу, як дурний ходити з одного кутка до другого.

— Добре, козаче, що ти передумав. Я був певний, що ти зміниш свою думку та захочеш вчитися — пролунав чийсь голос.

Всі обернулися. В дверях стояв тато, що тільки повернувся з праці. Всі весело взялися за обід, тато жартував і розповідав хлопчикам про свої шкільні роки. По вечері Юрко показав Тарасові, що вони сьогодні робили в школі, і він з нетерплячкою чекав на наступний свій „перший день у школі“.

ногами. Але недовго. Вже Нуся й собі біжить до кухні та зразу репетує: — І я хочу хліба з медом, і я!

Тільки мама хоче вкroїти їй хліба, а вона: — Ні, мамо, я хочу того, що в Петруся в руках! Дай мені Петрусю свій! Дай мені вкусити!

І так усе. Що Петрусь не взяв би до рук — вона відбере.

Одного разу, ввечері, прийшла Петрусева мама, щоб сінка забрати від Нусі додому. А Петрусь якраз уподобав собі Нусину лопаточку до піску. І приглядається до неї, і пригортає до себе. А то така собі маленька, дешевенька, з червоного пластику лопаточка, що нею і піску не набереш. Збирається він додому, а лопатку держить. Та Нуся намагається з нього її ві-

дібрати. Петрусь плаче, не дає, а мама просить:

— Нусю! — та лиши йому, нехай пограється, завтра він тобі її принесе. — Таж ти маєш ще три бляшані лопатки! — А правда, він тобі свого ведмедика подарував — не жалій йому!

Де там! Нуся насилу видерла у нього лопатку з криком:

— То моя лопаточка! Не дам!

Та й пішов Петрусь із жалем, з плачем, додому.

Аж якось сталося, що Нуся занедужала. Дуже була хворенька. Боліла у неї голівка, ручки, ніжки, — а вкінці дістала високу горячку. Ціле тіло почервоніло і покрилось дрібними прищиками.

Прийшов лікар і приказав негайно відвезти Нусю до лікарні.

— То погана, заразлива недуга — сказав — вже багато дітей на неї занедужало і відвезено до лікарні.

(Докінчення на обгортці)

Дай і мені лялю трішки погратись...

Вітаємо!

Наші звідомлення про членок, приєднаних у 1962 р. і в першій половині 1963 р. охопили вже всі Окружні Ради СУА. Дотепер Окр. Рада в Рочестері стоїть на першому місці, коли брати до уваги число членок, що приступили до давніх Відділів СУА.

Але маємо в Союзі Українок Америки Відділи, що не належать до Окружних Рад. Положені осторонь великих наших центрів, вони ведуть велику роботу, хоч не користуються підтримкою Окр. Ради. Тому цікаво глянути й на осяги цих Відділів-самітників у згаданому часі. Скільки вдалось їм приєднати членок?

16 ВІДДІЛ СУА, Міннеаполіс, Мінн.

Надія Дорошак
Г. Домбровська
Лідія Козак
Одарка Король
Володимира Крамарчук
Галина Конрад

17 ВІДДІЛ СУА, Маямі, Флорида

Юлія Ганьошин
Анна Гураль
Анна Крук

Наталія Лемешук

Анна Луців
Текля Марушак
Марія Мельник
Нелля Мудрейко
Анна Навроцька
Анна Рижевська
Марія Тибор
Ольга Фараон

25 ВІДДІЛ СУА, Потакет, Р. Ай.

А. Карпа

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Праця Комісій МЖРади

Під час великих міжнародних конгресів велика частина нарад проходить у Комісіях. Ця засада загально відома й її стосують дуже часто під час різних наших З'їздів. Багато справ треба розглядати в меншому гурті людей, зацікавлених у даній справі. Для обговорення й дискусії на широкому форумі вони мало придатні.

Недавній Конгрес Міжнародної Жіночої Ради у Вашингтоні дав широку нагоду для праці своїх Комісій. Їх є 14 при Управі Міжнар. Жін. Ради. Це є Комісії — Праці, Преси, Суффражу, Родини, Домашнього Господарства, Міграції, Радія й Телебачення, Миру й Міжнародних Взаємин, Здоров'я, Мистецтва й Літератури, Виховання, Фільму, Житлова, Морального Стандарту, Фінансова. Як бачимо, Комісії охоплюють багато ділянок людського життя, а в кожному разі майже всі жіночі сфери зацікавлені.

Комісії встановлюються на Конгресах Міжнар. Жін. Ради, що відбуваються що три роки. Членами їх є фахівці даної галузі (правнички, лікарки, журналістки) та зацікавлені в тій ділянці особи. Кожна Комісія діє

впродовж трьох літ, а члени зостаються в ній по кілька каденцій: тут немає строгої засади зміни, що її вимагає демократичність вибору в Управі МЖРади. Воно й зрозуміло. Члени-фахівці, що ведуть працю Комісії впродовж однієї чи двох каденцій, шойно тоді стають знавцями цієї галузі. Їх робота дослідна, а не організаційна, стже шкода виривати знавця-дослідника з розпочатої праці.

Бо праця Комісії не обмежується до самого Конгресу. Навпаки — зустріч на Конгресі тільки завершує її ухвалою чи резолюцією. А сама праця Комісії відбувається впродовж згаданих трьох літ між Конгресами. Голова Комісії намічує свій плян праці, предкладає його Управі й у порозумінні з нею розсилає його членам, що розкинуті по цілому світі. Плян праці складається з кількох головних завдань, до яких слід зібрати матеріяли й підготувати ґрунт. Це діється в формі анкет і замовлених праць, що дають погляд на дану проблему.

Буває також, що поміж Конгресами Комісії відбувають свої наради. Двічі або й тричі Управа МЖРади скликає

(Продовження на ст. 26)

СЛОВО ГОЛОВИ

Закінчився літній відпочинок. Відсвіжені новими враженнями, зі скріпленими силами повертаємось назад до роботи. Членство вже з нетерпеливістю чекає перших сходин. Вітаємо Вас, дорогі членки, на порозі нового громадського року!

Попередній рік приніс нам гарний зріст членства. Чотири нові Відділи постали у 1962/63 рр. — 73 у Бриджпорті, Конн., 74 у Шикаго, Ілл., 75 у Денвері, Коло., 76 у Воррені, Миш. Зі звітів Окружних Рад у журналі бачимо скільки нових членок прибуває у давніх Відділах СУА. Слід побажати, щоб і в цьому році цей розмах не припинився, а збільшився!

Найближчий рік принесе нам важливі події — дедикацію площі під пам'ятник Т. Шевченка 21. вересня 1963 р. у Вашингтоні і відслонення самого пам'ятника у травні 1964 р. Це сколихне всю українську громаду на американському континенті. Багато громад заплянувало прогульки автобусом, можливо, що й деякі наші Відділи схочуть таку zorganizувати. Треба сподіватись, що участь Союзнок в обох подіях буде поважна, як це й виказала дотеперішня збіркова акція.

В обіжнику ч. 3 ми закликали Відділи і членство СУА підписати **уділ Дому СУА** й тим допомогти сплатити моргеджову позичку. Цей уділ-шер вносить 100 дол. і може бути відкликаний по двох роках. А тепер допоможе нам зменшити позичку і її відсотки. Тому господарський розсудок каже нам допомогти її сплатити й причинитись тим до добре впорядкованого Дому Централі СУА.

Річні Збори Гол. Управи відбудуться дня 28. і 29 вересня 1963 у Філадельфії. Це перші наші Річні Збори після XIII. Конвенції СУА й тому бажано, щоб усі членки Гол. Управи взяли в них участь. Контроля книг відбудеться дня 14. і 15. вересня 1963 так, що Річні Збори дістануть точний фінансовий звіт.

Олена Лотоцька, голова

ПРАЦЯ КОМІСІЇ

(Продовження зі ст. 25)

засідання в котрійсь із столиць Європи, щоб обговорити найбільш пекучі справи чи для підготовки Конгресу. Тоді дуже часто голови Комісії або їх члени долучуються до того, коли на це дозволяє віддаль чи фінанси. Звісно, не всі 14 Комісій можуть дозволити собі на це. Але кілька їх завжди зійдеться, щоб розглянути зроблене й посунути його вперед.

У програмі Конгресу Міжнар. Жін. Ради для нарад Комісій були відведені три дні — 21, 24 і 28 червня. Кожна Комісія могла впродовж трьох днів передискутувати досліджений матеріал, видобути висновки й висунути проєкт резолюції. Участь у Комісіях була доступна кожній делегатці, брали в ній участь також спостерігачі.

Для наших учасниць Конгресу розкривалась тут картина властивої праці Міжнар. Жін. Ради. Взаємини Комісії зі складовими організаціями, опанування предмету, підхід делегаток — все це давало погляд на внутрішню дію цього великого міжнародного організму. Тому з таким зацікавленням включили себе наші представниці в ту працю і хотіли б поділитись своїми враженнями про неї.

Ось Комісія Дитини й Родини (Child & Family). Охоплювала 62 делегаток із 36 країн. Голова п-ні Камерон із Англії зложила звіт із проробленої праці. Головною темою минулого триріччя була молодеча злочинність. Зібраний матеріал із 14 країн дав цінні спостереження, найкраще опрацювала їх Австралія, Індія й Франція. Вимогою всіх дослідів було — скріплення родини. Тому головною темою на найближчі три роки пропонує „Стабільність родини“.

Розпочалась дискусія над звітом. Слово забирали представниці Пакистану, Нової Зеландії, Кенії, Аргентини, Уганди, Півд. Родезії, Індії, Італії і спостерігач Армії Спасення. Здебільшого реферували засоби протидії в ділянці молодечої злочинності. Цікаві заходи провели в Аргентині, впроваджуючи мистецький чинник у виховання звихнених дітей. Показується, що навчання музики чи рисунків їх сильно захоплює. Делегатка Ізраелю вважала, що поважну виховну проблему становлять — матері і їх треба перевиховати чи принайменше на них впливати. Приклади та-

кої праці в них давали добрий вислід. Представниця Індії вказала на значення традиції яку індустріялізація безпощадно нищить. На її думку треба змалку проводити освідомлення дітей про статеві справи, що може бути зроблене в родині або в школі.

Голова Комісії кожного разу підводила підсумки дискусії. Вона примінювала вже нову засаду, яку недавно впровадила в себе Міжнар. Жін. Рада. А саме — кожну тему Комісія наświetлює окремо для кожного континенту, враховуючи його окремі умовини розвитку. Вона пригадала ролю батька в виховних завданнях родини і настоювала на тому, щоб йому надати більшої відповідальності. Також вказала на те, що доростаючу молодь треба вміло впроваджувати в родинні й громадські обов'язки. Спроби, проведені в кількох країнах, дали дуже корисний вислід. Звернула увагу на те, що в німецьких банках заведено бюджетові поради, які допомагають молодим родинам збалансувати свій бюджет. Це себе добре виправдує в житті.

У висліді дискусій намічено дві теми на найближче триріччя. Це є — „Родинне виховання для громадської відповідальності“ і „Стабільність у родині“. Вони розроблені на такі частини:

- а) Актуальні родинні проблеми в різних країнах
- б) Розбиття родини — причини й протизасоби
- в) Вплив соціальних і економічних перемін на родину
- г) Взаємини родини і громади
- г) Чинники, що стабілізують родину.

У тому напрямку будуть розроблені анкети й почнеться дослідна праця в усіх країнах, де діють Національні Жіночі Ради.

У цій Комісії брала участь п-ні Оле-на Лотоцька (США), і п-ні Анастасія Вокер, яким завдячуємо цей звіт.

Комісія Жіночих Професій і Праці (Trades & Professions) радилася в тому ж визначеному часі. Нею провела голова п-ні Ван дер Ент. Її звіт теж охоплював працю, пророблену за останні три роки. Головними темами дослідів були — частинна праця жінки, вплив автоматизації й індустріялізації і проблема абсентеїзму (пропущення праці), як найповажніший закид жінкам-працівницям.

Матеріал, зібраний в поодиноких країнах, давав повний погляд на всі

заторкнуті справи. Частинна праця жінки натрапляє на великі труднощі в індустріальних країнах. Хоч при теперішньому економічному розквіті країн Спільного Європейського Ринку напевне знайшлось би запотребування для частинної праці заміжніх жінок, проте економісти тих країн не поручають впровадження її. На їх думку це послабить рівень праці, зменшить продуктивність фабрик і майстерень і здорожить ціну продукту, бо жінки, що працюють тільки кілька годин все ж підлягають суспільному обезпеченню. Знов у країнах слабого промислу чи безробіття стосується частинна праця, як до жінок, так і до чоловіків, щоб дати родині хоч невеликий заробіток (Філіппіни).

Велику увагу приділили у звіті і дискусії — сучасній автоматизації. Ця могутня течія в теперішньому промислі зачіпає жінок і мужчин однаково, але виявляється, що жінки слабше приготувані до неї. Чи внаслідок пасивності й консервативності своєї вдачі чи через зовнішні умовини жінки менше схильні перешколюватись і здобувати нове вміння. Цьому треба протидіяти добре обоснованими домаганнями у шкільництві і промислі.

Абсентеїзм (пропущення праці) це чергова проблема жінок-працівниць. Вона довела до того, що жінку з дітьми шкільного віку не хочуть приймати на працю навіть, коли вона є добрим фахівцем. Хоч у загальному признають жінці сумлінність і дбайливість виконання, проте родинні обов'язки вона ставить вище того. Тому кращу й більш відповідальну працю вона може одержати щойно, коли діти підростуть, а тоді вона вже немолода й бракує їй потрібного досвіду й стажу. Цьому можна зарадити тільки змагаючи до частинної праці жінок. У деяких професіях це є можливе й добре себе оправдує (медсестри, лабораторні сили, вчительки).

Комісія Міграції була під проводом своєї довголітньої голови п-ні Коркос із Італії. Її звіт обіймав досліді трирічного часу й виказав широкий аспект тієї справи. Ішлося тут не лиш про рух населення між поодинокими провінціями, між селом і містом, примусове переселення цілих груп та проблему втікачів. Ці теми Комісія добре наświetлила й подала свої висновки з них. Але показується, що такі країни, як Італія й Греція мають великий клопіт із поворотцями з за-

морських країн, отже своїми власними земляками, що не можуть вжитись в умовини своєї батьківщини.

Висновки звіту й дискусії йшли в тому напрямку, що переселені люди потребують опіки й допомоги заки включаться в нормальне життя. Обговорено різні форми цих заходів, а з них як головне — одержання людських умовин праці.

Обидві Комісії відвідувала п-ні Олена Процюк (СФУЖО), а в одній із них сповняла функцію перекладача з англійської на французьку мову.

Комісія Преси діяла під проводом п-ні д-р Лілі Маркс з Італії. Головною темою був плян праці на найближче триріччя. Йшлося про добру й ефективну інформацію Національних Рад про Міжнар. Жін. Раду та взаємну працю. Також обговорило видання брошур і памфлетів, що служили б для розголосу праці Нац. Рад. Представниці кількох країн реферували про свою пресову роботу в рубриках загальної преси й радіо.

Комісія Преси виявила зацікавлення в плянах ЮНЕСКО поширити інформаційну службу в слабо розвинених країнах. В тій цілі виделеговано представницю Гаїті до ЮНЕСКО, щоб інформувала Комісію про поступ цієї роботи. Назву Комісії Преси змінено на Комісію Преси і Зв'язків.

Фільмова Комісія виказувала велику участь, були заступлені представниці всіх континентів. Нею провела п-ні Віглісі (ЗДА) у заступстві голови. Найкращим родинним фільмом признано "The Crowning Experience", життєпис Мері Меклод Бітан, відомої негритянської виховниці.

В дискусії обговорено тему, як підняти моральний і мистецький рівень фільмів та поширити його у шкільному житку. Також була мова про виховання публіки для кращого сприймання якісного фільму. Поодинокі країни повинні собі допомагати документальними або виховними фільмами.

Постановлено включитись у „Декаду Розвитку“, яку намітили Об'єднані Нації, поручаючи певні фільми у рамках Національних Рад.

В обох Комісіях брала участь п-ні **Марія Душник**, орг. референтка Гол. Управи.

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англійською мовою?

УВАГА! МОЛОДИЙ ТАЛАНТ 1963 Р.

Ще лиш кілька місяців ділить нас від кінця 1963 р. Розгляньмося між молодим жіноцтвом у нашому оточенні. Всюди бачимо осяги в мистецькій, науковій, професійній і громадській діяльності. Подаймо кандидаток на молодий талант ц. р. вибираючи з-поміж тих, що закінчили 25 літ віку.

Редакція Н. Ж.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Конференція Референток

Дня 14. червня ц. р. зійшлися Управа Окр. Ради, референтки сусп. опіки Відділів СУА та запрошені гості — п-ні Мирося Пришляк, спеціалістка сусп. опіки, та два представники Т-ва „Самопоміч“.

Голова Окр. Ради п-ні Ольга Салук привітала прийвних, відчитала обіжник Централі й повідомила про те, що Окр. Раді вже приділено стипендістку — п-ну Ольгу Романчук із Франції. Її життєпис подано до відома.

З черги п-ні Ольга Муссаковська, референтка сусп. опіки Окр. Ради, відчитала „**Начерк пляну праці референтури суспільної опіки**“, виданий Централєю СУА. Суспільна опіка була здавна найширшим полем праці жіночих організацій. І тепер існує вона в кожному Відділі СУА. Її завданням є — нести допомогу, піддержувати на дусі, потішати в горю і пам'ятати в радості. Ця діяльність зростає і вимагає щораз більше рук до праці. Тому по деяких Відділах референтка має заступницю і більше сил до помочі, тоді ця референтура працює у формі секції. Але методи сусп. опіки міняються й ми повинні також іти з часом. Недавня Конференція Управи СФУЖО пригадала, що суспільна опіка в еміграційній спільноті має далеко більше значення, ніж у нормальних обставинах. Людина в новому місці поселення значно більше потребує помочі й опіки. Тому резолюції XIII. Конвенції СУА дали головну напрямку для референток сусп. опіки:

1. Скерування її на місцеві потреби нашої спільноти, а щойно на другому пляні допомога за океан. Це переставлення суспільної опіки буде великим переломом нашої праці.

2. Покладено натиск на моральний бік справи, а матеріальну допомогу стосувати тільки в кінцевих випадках. Це зрозуміле, бо живемо в країні широко розбудованої сусп. опіки і нею може бути охоплена кожна потребувача одиниця. Тому немає потреби ви-

трачати на те тяжко здобуті власні фонди.

Щоб пізнати нові методи сусп. опіки та знати, де можна одержати допомогу в разі потреби, Окр. Рада запросила з доповіддю **спеціалістку сусп. опіки**. Це є ст. пластунка Мирося Пришляк, яка закінчила студії сусп. наук і працює в цій діяльності. Вона радо погодилась дати нам потрібні інформації і бути в контакті на будуче. Ось у скороченні зміст її доповіді:

В ЗДА є два роди осередків, де можна одержати допомогу. Приватні агенції, побудовані на фундаціях приватних осіб і урядові, а саме стейтові, повітові й міські, що мають фонди від уряду. Перші небагато допомагають грошми, а за це дають поради, спрямування та моральну підтримку. Урядові агенції допомагають грошми на життя й лікування хворим від 18 років угору, нездібним до праці, дітям без опіки та сиротам. При зголошенні за допомогу потребує відповідні відповідні друки з питаннями. На основі відповідей комісія рішає, чи потребує управлений до одержування допомоги та устійнює висоту допомоги. При цьому немає ніякої дискримінації. Діти є обов'язані допомагати батькам. Напр., незаміжня, працююча дочка повинна половину свого доходу дати на удержання батьків. Але коли вона не працює, то батьки можуть дістати допомогу, якщо вони непрацездатні. Доповідниця обіцяла подати адреси тих усіх установ сусп. опіки, для використання їх у разі потреби.

Присутні референтки і членки Управи Окр. Ради з зацікавленням вислухали доповіді та поставили кілька питань. На цьому голова Окр. Ради Конференцію закрила.

Ірина Левицька, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Підсумки праці 1 Відділу СУА

Наш Відділ проводить щороку в червні піврічні підсумки своєї праці. Це дає членству погляд на проблем-

ну працю й почуття, що вакаційний відпочинок вповні заслужений.

Перше засідання нової Управи відбулося в січні 1963 р. Його перебіг звичайний — відкриття, представлення нової Управи, заклик голови до членів з проханням за співпрацю. Потім плян праці на найближчий піврік, а в ньому такі точки:

1. Організаційні справи: а) приєднання членства до Відділу, б) відновлення передплати Н. Життя і приєднання нових передплатниць, в) упорядкування членства (вирівнювання вкладок).

2. Суспільна опіка: а) розгляд, де потрібно дати поміч. Ухвалено допомагати Осередкові НТШ в Сарселі, бабусі в Чехії, сестрам у Польщі, коляду для ЗУАДКомітету та принагідну допомогу деяким одиницям у Польщі. б) Як роздобути фонди на те? На це послужать нам імпрези Відділу з добровільним вкладом праці членок.

3. Культ.-освітня праця: а) Підготовка Свята Матері, що вже стало в нас традиційним. б) Дальше ведення збірки на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні.

4. Виховна праця: а) Свято Матері проводимо силами дітей наших членок. б) Співпрацюємо з усіма молодечими організаціями, відвілюючи їх імпрези та допомагаючи, коли того потрібно.

І так почалось наше півріччя. Першою імпрезою були **Вишвані Вечерниці**, вже зреферовані в нашому журналі. Проводила їх Окружна Рада, а наш Відділ взяв у тому активну участь, як у продажі квіток, так і працею для буфету та під час самої імпрези.

Внутрішнім святом Відділу був **подружній ювілей** двох членок. Дві уряднички — п-ні Катря Папуга, госп. референтка, і п-ні Марія Сирота, орг. референтка, святкували 25-ліття подружжя. У членок зродилася думка, щоб скромно привітати наших ювіляток. За підготову тієї „несподіванки“ взялися членки під проводом п-ні Марії Савицької, б. реф. сусп. опіки. Це відбулось під час місячних сходів і вповні вдалося. Членство було втаємничене, тільки обидві ювілятки не сподівались нічого. Після ділової частини п-ні голова відкрила двері до гарно прибраної сумежної зали, де на накритих столах, між іншими Божими дарами, пишався великий торт. Коли п-ні Пелешок узяла ювіляток під руки

і впровадила туди, вони заплакали з радості. Коли засіли за стіл, дружки в особах пп. Марії Савицької й Олі Сливки піднесли їм китиці, роблені зі срібних монет і пришилили їх ювіляткам та п. Папузі (п. Сирота був перешкоджений). Відспівавши „Многая літа“ на їх честь розпочалась весела гостина. До піднесення атмосфери причинилась п-ні О. Сливка, що написала в честь ювіляток поезію. Її вірш для п-ва Папугів, що з ними приятелює, мав гумористичні нотки, а публіка це дуже прихильно прийняла. Настрий був дуже милий, усі почувались як у родинному крузі. Ювілятки бажали віддячитись за стільки уваги й сердечности та зложили тут же по 25 дол. на цілі Відділу. Свої пожертви зложили також присутні членки (по 5 дол. — пп. О. Куровицька і М. Феник). Зібрану суму Відділ ухвалив передати на Енциклопедію Українознавства, Фонд ім. К. Гардецької і видання книжки К. Малицької, про що вже була згадка у пресі.

Черговою імпрезою Відділу було **Свято Матері**, що вже стало в нас традиційним. Цього року під проводом п-ні Лесі Гой, кор. секретарки, та за співпрацею п-ні Олі Сливки, його підготовано дуже дбайливо і то силами дітей наших членок. Вісімнадцять дітей брало участь у нашій програмі. Святочного настрою додавала гарно прибрана зала, де на почесному місця стояла статуя Божої Матері, обведена вінцем із засвічених лямпок. Біля неї глечики на квіти, де діти, згідно з програмою, мали вкладати свої китиці. На стіні висіла ікона Богоматері, прибрана вишнтим рушником, а біля неї теж китиця квітів.

На Свято прибули голова Окр. Ради п-ні І. Падох і членки з других Відділів СУА, а саме пп. Слободян і Марусевич із 3 Відд., пп. Кізіма і Ленчук із 4 Відд., п-ні Турянська з 8 Відд., п-ні Панькевич із 65 Відділу.

Свято відкрила голова п-ні К. Пелешок, привітала присутніх дорослих і дітей, що сиділи при окремому столі і прекрасно заховувались. Провід програми передала п-ні Осипі Куровицькій, містоголові. Першою точкою програми була доповідь п-ні Стефанії Лешко, якої перша частина була присвячена Матері Божій, а друга матері земній. Дальшою точкою була молитва до Матері Божої і зложення квітів у Її стіп. Потім одне по одному і гуртом діти деклямували і співали в честь

матерей. Наприкінці кожна дитина вручила вже наперед приготовану китицю квітів своїй мамі. Єдиній матері, що була тут без своєї рідної дитини, п-ні Івах із Полтавщини, вручив квіти Аскольд Лозинський. П-ні Івах була тим глибоко зворушена, а окрім неї неодна з присутніх оберла сльозу з счей.

З приємністю хочеться сказати кілька слів про дітей, що так гарно вели себе як під час прийняття, так і в програмі. Кожне з них старалось якнайкраще сповнити свою роллю і кожне з них її глибоко переживало. Діти наших членок звичайно виступають у нас на Андрея й на Святі Матері і вже задалегідь готуються до того виступу. Нераз не можуть того дочекатись. Для заохоти подаю тут їх прізвища, а саме: Наталя Чума, Маруся і Юрчик Гой, Славко Куровицький, Аскольд Лозинський, Василь Рудик, Ярослав і Оксана Шуль, Ліліяна Андрушків, Олесь Мотиль і Ніна Баб'як. Не обійшлося також без сміху, коли Юрчик Гой (4 роки) і Славко Куровицький відважно говорили про свою маму, що вона в них найкраща. Також присутні радо вислухали деклямації Аскольда Лозинського „В мене був рідний край“.

Після програми почалась гостина, яку, як усе, так і тим разом підготувала госп. референтка п-ні К. Папуга з допомогою пп. А. Баран, А. Секрети, М. Шкамбари, М. Андрушків та І. Рудик. І тут жертвенна праця членок причинилась до придбання фондів на потреби Відділу, бо вся їжа була дарована членками, а потім кожна заплавила призначений вступ. Таким способом це традиційне свято дає нашим членкам милу розривку, а Відділові прихід.

На кінці Свята п-ні Осипа Куровицька, що знаменито вив'язалась із проводу, передала його знову голові. П-ні Пелешок подякувала всім виконавцям програми та паням, що підготували прийняття. Тим Свято закінчено, але присутні ще довго розмовляли, а діти по черзі грали на фортепіяні.

Велику увагу наш Відділ приділяє співпраці й підтримці наших **молодечих організацій**. Цього року Пласт розіслав листи з закликом для висилки пластунів на Джемборі в Греції. На зборах усі зрозуміли, що цю акцію треба піддержати, але як? Справу зреферувала п-ні Лідія Котлярчук, культурно-освітня референтка Відділу,

яка була на засіданні Пластприятю. Вона доповнила пропозицію голови, щоб членки зголосили особисті пожертви окрім пожертви самого Відділу. Першою зголосилася п-ні Осипа Куровицька (10 дол.), а потім п-ні Таня Зимна, Марія Андрушків і Стефанія Лешко по 5 дол, п-ні Лідія Котлярчук 4 дол. Інші зложили менші суми й разом наш Відділ пожертвував 70 дол. на ту ціль.

У нашому Відділі продовжується ще одна збірка. Відділ вже давно зложив 100 дол. на будову пам'ятника Т. Шевченка, а членки зложили 262 дол. (в тому п-ні К. Дроздик 100 дол.). З нагоди роздачі грамот три наші членки їх отримали. Отже й тут наше членство щедро відгукнулось.

Закінчуючи піврічні підсумки праці стверджуємо, що за пів року на різні цілі Відділ видав поверх 600 дол., не включаючи пожертви на будову пам'ятника. Це подаємо не для хвальби, бо не для того працюємо, а для заохоти, що в згоді й товариській атмосфері ми були спроможні це зробити.

Катря Пелешок, голова

ПОТАКЕТ, Р. АЙ.

Річні збори 25 Відділу СУА

Дата: 19. травня 1963.

Президія: п-ні д-р Ольга Коропей, голова.

Звіти Управы зложили -- п-ні д-р О. Коропей, голова, і п-ні Ірина Кляуфас, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував правильно свої сходи й вислав делегатку на Конвенцію СУА у Філадельфії. Нею була п-ні Стефанія Стерпак, орг. референтка. Відділ є членом УККА і зложив 5 дол. на Дім СУА у Філадельфії.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 25. липня 1962 разом з іншими організаціями влаштовано пікнік у Фол Рівер, Масс. П-ні Ст. Стерпак провела тут фантову лотерію. Осінній пікнік відбувся на площі у Велей Фолс, Р. Ай. дня 16. вересня 1962. Влаштував його наш Відділ разом з іншими місцевими товариствами. Підготовою зайнялись пп. Марія Скарбоня, Олена Тренклер, Олена Гайдало і Оксана Гайдало.

Дня 11. листопада 1962 відбулися ширші сходи з доповіддю п-ні Олени Тренклер „Листопадовий зрив“.

Дня 23. грудня 1962 заходами Від-

ділу відбулася в Укр. Гор. Клубі вистава в честь св. Миколая, по якій слідувала роздача дарунків для дітей та перекуса для всіх гостей.

Відділ пожертвував 25 дол. на пам'ятник Т. Шевченка.

в) Сусп. опіки: Відділ вислав 2 пакети потребуючим родинам до Європи (п-ні Скарбоня, реф. сусп. опіки).

Нова Управа: п-ні Стефанія Стерпак, голова, п-ні д-р Ольга Коропей, містогорова, п-ні Ірина Кляуфас, секретарка, п-ні Алла Юзьвяк, скарбник. Референтками стали — п-ні М. Кручківська, організаційною, п-ні Марія Адамо, сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Ніна Коропей, Надія Данилюк і Ольга Гайдало.

І. Г.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Прощання членки 31 Відділу СУА

Дня 27. червня ц. р. членки Відділу й гості зійшлися до гостинного дому п-ні К. Цимбалюк, щоб попрощати провідну членку Відділу п-ні Анастасію Біловус, що виїжджає на постійний побут на Флориду. До вечері заїло около 40 присутніх, що їх привітала голова Відділу п-ні М. Забігайло. По вечері провід гостини передала п-ні П. Будзол. П-ні Будзол привітала п-ні Біловус і розказала про її працю в громаді, а зокрема в жіночих організаціях — Союзі Українок Америки і Гетьманській Жіночій Організації, та підкреслила, що відходить від нас добра та шира громадська діячка, яка нам буде тут на місці бракувати. Всі жалиємо за нею! Дальші прощальні промови виголосили п-ні А. Дем'ян від Жін. Гетьманської Організації, п-ні К. Сосновська від 5 Відділу СУА, п-ні М. Ясінська від 23 Відділу СУА, п-ні М. Бережанська від 26 Відділу СУА, п-ні М. Явна від Сестрицтва нашої парохії. Всі бесідниці згадували про заслуги п-ні Біловус і бажали їй та родині успішного побуту на новому місці. Маємо надію, що вона й там буде працювати для української справи. Дальше майже всі присутні коротко прощали п-ні Біловус. Найбільш сердечно прощали членки 31 Відділу свою довголітню секретарку, що від заснування Відділу була в Управі. Голова п-ні Забігайло вручила їй подарунок від Відділу у формі української кераміки, від Жін. Гетьманської Організації п-ні Дем'ян теж подарувала їй кераміку.

При кінці промовила п-ні А. Біловус. Дякуючи всім, що зійшлися її попрощати, обіцяла, що й надалі буде працювати в першій мірі для Церкви, а потім і в жіночих організаціях. Дарунок від усіх, що зложили для неї 57 дол., не прийняла, а ще доложила від себе 28 дол. (разом 85 дол.) і передала на українську радіопрограму ОО. Василя при нашій парохії, а 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

В такий скромний, але сердечний спосіб членки СУА могли виявити свою вдячність п-ні Анастасії Біловус за її велику працю і жертвенність у нашій громаді. **Павлина Будзол**

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Градуація в світличці 43 Відділу СУА

**Нуте, трубачі мої,
Затрубіть по всьому світу,
Що настав чудовий час,
Бо весна прийшла до нас!..**

Як кожного року, так і тепер ряд дітей відходив із світлички, осягнувши шкільний вік. Тому постановлено врочисто це відсвяткувати. Дня 16. червня залунала зала Нар. Дому у Найс-тавні дитячими голосами. Це ж бо вже треба було більшого приміщення на наше свято!

На вступі голова Відділу п-ні Осипа Грабовенська привітала присутніх та розказала дещо з історії світлички. Нелегко вона створилася п'ять літ тому. Але початкове зусилля увінчалось успіхом. Ось відходить уже другий випуск наших „градуантів“, що радісно провели час, зжились із собою у рідному гурті й озброєні у знання рідної молитви й пісні йдуть тепер до початкової школи. За це належить подяка улюбленій учительці світлички п-ні Марії Синейко, виховним референткам пп. Анні Богачевської і Марії Процик та дитячій письменниці п-ні Іванні Савицькій, що зі світличкою співпрацювала.

Програма пополудня складалась із трьох частин. У першій дітвора світлички відіграла пєску „Весняна казочка“ Іванні Савицької. Авторка її спеціально для нашої світлички написала й допомогла при підготові й виведенні. Зміст її нескладний, але втягнув у дію більшу кількість дітей і вичарував перед них весняне царство лісу.

На сцені засів лісовий цар-князенко зі своїм почотом — сурмачами й кар-

ликами. Князенко (Юрко Трипупенко) заповів прихід весни, а першою ознакою цього буде приліт лелеки. Перед сценою дримає в обрамленні очерету тихий ставочок. Над ним розгортається весняна дія. Спершу дві водяні лілеї виводять свій танок (Наталка Турченко і Туся Трищевська), потім прилітає ластівка (Таня Шуст) і співає свою пісню. Прибігають танковим кроком жабки і виводять свою пісню (Арета Бук, Таля Лучанко, Зірка Зінченко, Туся Чижович, Орест Артимів, Ігор Галамай, Христя Ракоча, Юрій Пенцак, Надя і Світлана Мельник, Роман Беднарський, Таля Гурська, Андрій Заяць, Ольго Гнатюк, Роман Гриців, Христя Кушмелин, Оленка Одежинська), присівши довкруги ставка. Вкінці з'являється лелека (Уляна Бачинська) і жабки втікають. Але на їх місце появляються інші. Мала незабудька (Галинка Петрович) чергується в танку з метеликом (Христя Шуст). Коли вже все спочило біля ставка, князенко наказав сурмачам (Ігор Чижович, Ігор Заяць, Ольго Конрад, Ярмо Скіра, Ігор Макаренко, Зенко Фаріон) сповістити всьому світові, що весна справді настала. Піснею „Куку, куку, чути в ліску“ закінчилась ця барвна картинка.

Слідувала перерва. Діти передягались і схвильовано розказували матерям свої враження. При буфеті чекала їх нагорода — солодоші й вода, що її спрагнено пили „жабки“ й „пташки“.

Друга точка програми була премілою несподіванкою для присутніх батьків. Це ж був День Батька того дня й їх чимало було на залі. І от уся малеча, вже переодягнена у своє недільне вбрання, стовпилась на сцені. П-ні Осипа Грабовинська, голова Відділу, промовила іменем їх до батьків, переказуючи їм зворушливими словами вдячність і пошану. А потім усі заспівали „многая літа“. Може й незіграний був цей „хоровий“ спів, але він дзвенів срібними дзвіночками усім, що прислухались, а головне — батькам, для яких був призначений.

Надійшла хвилинка „градуації“. На сцені влаштовано ряд крісел, і під звуки платівки повільно ввійшли градуанти. Це дівчатка — Туся Білик, Уляна Бачинська, Христя Кушмелин, Світляна Мельник, Таля Лучанко, Галинка Петрович, Наталка Турченко, Христя й Таня Шуст. І хлопчики — Роман Беднарський, Ігор Галамай,

Ігор Заяць, Ольго Конрад, Юрій Пенцак, Ярмо Скіра, Юрко Трипупенко, Ігор Чижович, Юрко і Зенко Фаріон. До них промовила -ні Анна Богачевська, виховна референтка Гол. Управи. Вона пригадала їм те, чого вони вчилися у світличці і прохала все життя зберегти любов і пошану до рідної мови. Потім дітей викликували і вони підходили по черзі забирати своє перше „свідоцтво“.

На кінці промовив іменем батьків п. М. Пенцак. Він вказав на значення світлички 43 Відділу СВА для збереження нашої дитвори і висловив щире подяку вчительці п-ні Синейко, голові Відділу п-ні Грабовинській, виховним референткам пп. Богачевській і Процик та авторці п'єски п-ні Іванні Савицькій за їх жертвенну працю в користь нашої дитвори. Управа Відділу обдарувала всіх китцями квітів.

Ще довго гуторили батьки і діти після закінчення імпрези. Вона напевне дала всім багато вражень та залишиться тривким спогадом на все життя. А створення такого зжитого дитячого гуртка є великим осягом Відділу й повинно стати прикладом виховної роботи в кожному нашому осередку.

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

Не все зауважуємо, що окрім великих жіночих центральних організацій існують окремі жіночі гурти з гарним стажем громадської праці. Одним із них є **Жіноче Товариство „Просвіта“ в Дітройті**.

Його засновано в 1921 р. Ціллю його було — дбати про знання своїх членів, збагачувати їх культурно та розбуджувати національну свідомість. Цього товариство дуже дбайливо перестерігало. Наприклад, звіт із праці в 1930 р. виказує, що впродовж року відбулось 12 ділових зборів, а 37 дискусійних вечорів!

Вкоротці воно поширило свій засяг праці. У 1929 р. Т-во „Просвіта“ оснувало школу українознавства, в якій навчалось 30 дітей. А в 1930 р. приступило спільно з іншими організаціями до будови Українського Робітничого Дому, що тепер зветься Українсько-Америк. Осередком. Вступаючи в члени Федерації Американських Українців ст. Мишиген, Т-во „Просвіта“ підтримувало активною співпрацею всі її почини. У 1945 р. створено при ньому Допомоговий Фонд, що

послужив у першу чергу потребувачим скитальцям.

У 1961 р. Жін. Т-во „Просвіта“ постановило відзначити своє 40-ліття. В підготовку вложено чимало праці. Головою Комітету була п-ні Надія Віхар. Програму уложено дуже дбайливо, запросивши до співучасті видатних жінок Дітройту.

Ювілейну промову сказала п-ні Марія Квітковська, містогорова СФУЖО і голова Укр. Зол. Хреста. П-ні Анастасія Вокер, голова Окр. Ради СВА в Дітройті у своїй промові побажала дальших успіхів у праці. Ювілей вшанувала своєю присутністю також президент Міської Ради п-на Маруся Бек. Прибули представники інших організацій м. Дітройту, що склали побажання й привіти.

В усіх виступах видно було велике признание для 40-літньої праці Т-ва, яку накреслено в ювілейній промові. Придбані гроші Т-во „Просвіта“ постановило повернути на головну свою ціль — піднесення української культури. Тому ухвалено на чергових зборах передати їх на видання творів наших письменниць. Пів загальній дискусії поділено придбану суму 100 дол. на фонд видання творів Олени Теліги і на підтримку видань Докії Гуменної, що працює ще тепер і може багато створити.

Це світлий доказ пошани для наших культурних цінностей на еміграції. Як гарно було б, коли б інші наші організації пішли цими слідами!

ДРІБНІ ВІСТКИ

Молода співачка **Тетяна Шуфлін** із Вінніпегу влаштувала в Римі свій концерт спільно з барітоном Ростиславом Серафимовичем. Критики відзначили бездоганне мистецьке виконання і відчуття стилю. П-на Шуфлін студіює спів у консерваторії Санта Чечілья в Римі.

*

Зоряна Лебедь, студентка факультету англійської мови університету Ілліной, написала п'єсу, що її відіграно в університетському театрі дня 25., 26. і 27. квітня ц. р. Тепер вона працює над п'єсою „Верб'яна казка“, що основана на „Лісовій пісні“ Лесі Українки.

Чи ви вже вивірняли передплату за „Наше Життя“?

СПОГАД

Стоїть гора високая,
Попід горою гай
Зелений, гай, густесенький,
Неначе справді рай...

Леонід Глібів

Вступ

У жовтні 1930 р. у Києві упокоїлась Олена Пчілка. На її похороні влада заборонила всякі промови та проф. Михайло Грушевський не міг мовчки відійти від свіжої могили великої української патріотки й довголітньої громадської діячки. Кинувши на труну Олени Пчілки грудку землі, проказав:

„Вічна Тобі пам'ять на рідній землі!“

Кожен, хто знав і любив Олену Пчілку, розумів, який великий її вклад в українську культуру і скільки добра вона зробила українцям у цілому й окремим людям, тому з вдячністю повторить слова Михайла Грушевського.

В Україні тепер під окупацією її постаті майже не згадують. Спогадів, що дали б її правдивий духовий образ не дозволяють подати до друку. Коли вже не можна замовчати зовсім, що Олена Пчілка жила на світі (напр. у біографії Лесі Українки), то подається її ім'я завжди з епітетом „буржуазної націоналістки“...

Зате незабаром має появиться у Вашингтоні докладна студія про Олену Пчілку (її біографія, літературно-громадська діяльність) з-під пера літературознавця, до того ж людини, що особисто знала Олену Пчілку. А я ж оце, на запрошення редакції Нашого Життя подаю свій спогад, як ілюстрацію до того, якою була Олена Пчілка у своїй родині, у своєму найближчому оточенні.

I.

Хутір „Зелений Гай“ над річкою Пслон на Полтавщині біля самого (1½ верстви) повітового міста Гадяч (або Гадяче, як колись його звали місцеві люди) — належав Ользі Петрівні Косач (Олені Пчілці). То фактично не був хутір, себто земельна власність, на якій провадиться сільське господарство, що дає

матеріальний прибуток і т. д.; не було це й звичайне літнице, або „дача“, як з-російського називали у нас несолідно збудовані й обкладані будинки, де в досить примітивних умовах близько до природи перебували міські мешканці влітку. Це була посілість зовсім особлива, такої другої мені не траплялося бачити більше ні на Україні, ні в інших сторонах. А тому, що в цьому чарівному українському куточку перебували визначні українські люди, науковці, громадські діячі й мистці, що творили там невмірущі цінності, натхненні прекрасною полтавською природою й культурним товариством, я й хочу розповісти про „Зелений Гай“, — як він повстав, яку вітху мали всі, кому довелося там побувати, і який був його кінець.

Відомо, що Леся Українка майже все своє життя хворіла, а що була вдачі мужньої, то навіть про свою довголітню боротьбу з недугою вона говорила жартома: „моя тридцятирічна війна з туберкульозом“. Через недугу Леся Українка мусіла часто виїздити на довший час на лікування у Крим, на Кавказ, до Італії чи до Швейцарії. Перебуваючи на чужині, тужила за родиною й рідним краєм, тому, як тільки стан здоров'я дозволяв, все старалася приїхати до дому, здебільшого влітку.

У 80-их і на початку 90-их років минулого століття родина Лесіна (батьки, брати й сестри) мешкали у селі Колодяжне, в Ковельському повіті на Волині. Вся родина дуже любила наше Волинське Полісся. Не тільки нам трьом молодшим „поліщукам“ (сестра Оксана, брат Микола й я), що народились у Колодяжному, але й старшим трьом (Михайло, Леся й Ольга), що вродились і дитинство проживали в повітовому місті Звягель в іншій частині Волині, де природа дуже гарна, але зовсім відмінна від Поліської, але й батькам нашим (батько чернігівець, мама полтавка) наше Полісся було миле. Всі ми любили волинську природу і волинських людей, що мають свої специфічні хороші властивості. Отже, кожен з нас і пізніше залюбки приїздив хоч на час до Колодяжного і годі навіть, як через різні обов'язки й обставини не могли жити там стало.

Леся завжди з радістю поверталась додому з далеких курацій. Але в Колодяжному стан її здоров'я

гіршав, — та надмірна поліська вогкість їй шкодила. Батьки наші звернули на це увагу і, порадившись із лікарями, постановили, що треба десь таки в Україні, але де було б краще, сухіше підсоння, улаштувати літнє перебування цілої нашої родини, щоб Леся могла приїздити додому, і хоча б улітку жити разом.

Рідне мамине місто Гадяч, де жила наша бабуня Єлисавета Драгоманова (мамина мама), до якої нас нераз возили в гостину, розкинулось на високому березі ріки Псьол. Саме місто й околиці його мальовничі і підсоння там дуже здорове. (Недарма там пізніше, у 90-их роках, Губерніяльне Полтавське Земство збудувало велику санаторію). Також виявлено було, що вода у Пслі радіоактивна, що купання у Пслі корисне, а ще на дні у Пслі під грубим шаром піску є чорна, як дьоготь, масна грязь і її здавна там вживали на лікування від ревматизму. Мама наша одержала в спадщину від своєї матері садибу в самому Гадячі, туди ми й поїхали всією родиною на літо. Леся була з нами і почувалася краще, ніж у Колодяжному. Отже туди ми тепер спрямували свою увагу.

II.

Ця Драгоманівська садиба в Гадячому, в якій мама і вродилася (як і мамин брат Михайло Драгоманов та й інші мамині брати і сестри), це давній осідок маминих батьків, від коли вони побралися. Отримавши її по заповіту від матері у 1895 р., мама старалася її зберегти й надалі в такому вигляді, як вона була здавна, нічого не перебудовуючи в ній. Тільки докупила до неї внизу під горою ще маленький домок із клаптиком городу й вишневим садком. Отже садиба так і достояла до 1920 р., коли мама залишила Гадяч.

Будинків на садибі було три — один більший і два малі флігелі. Всі вони були криті соломою, хоч у кінці 90-тих рр. і в Гадячі всі будинки були під залізними дахами та й солом'яну стріху частіше треба було ремонтувати й більше приходилось платити забезпечення від пожежі. Також і в середині приміщення мама залишала особливості давнього житла. Наприклад у великому домі в їдальні була велика довга „лежанка“, себто так би мовити лежача, низька груба. Під нею колись палилося, отже колись вона правила за огрівальний ослін. Звичайно за маминого хазяйнування під тією лежанкою ніколи не палилося, а тільки зберігали її як певний музейний предмет у хаті й не руйнували, щоб зберегти характерні риси старосвітської оселі.

У центрі м. Гадяча є велика площа навколо Собору. На цю площу виходив фронтний бік садиби. Пізніше у 90-их рр. на площі збудовано „Народний Дом“, що загородив трохи Драгоманівську садибу, утворивши коротеньку (лиш із двох садиб) Драгоманівську вулицю (так вона й звалася).

Висока гора, що на ній розлігся Гадяч, видається двома крутими виступами над Псом, що розділені глибоким яром. На одному виступі Драгоманівська садиба, а на другому, де колись був гетьманський замок, російський уряд збудував тюрму, здається на початку 19-го ст. (У цій тюрмі мамі теж довелось посидіти в 1920 р.). Краєвид із Драгоманівської садиби

надзвичайно гарний. Далеко видно долину Псла, широченні простори, луки, ліси, декілька сіл, а на обрії могили козацьких часів.

Садиби мати не винаймала. Її стерегли двоє старих людей, баба Лизавета і її чоловік дід Купер'ян. Обоє пам'ятали ще панщину. Баба була непересічна особистість — розумна, енергійна, вдачі твердої, хоч із тим добра. Ніколи не мала своїх дітей і за тим не тужила, бо казала, що „діти — то великий клопіт“, але чужих дітей жалувала, а нас дуже любила. Мова в неї була чудова, гумор її був дотепний, кольоритний. Сама була дуже господарна і визнавала авторитет тільки людей, що тямали у господарстві. Тому часами могла сказати про непрактичну людину, хочби й стару — і чого „воно“ варте, коли навіть у своїй хаті ладу не може дати... Фізично була здорова, міцна, дожила до 90 із лишком років (померла у 1916 році). Одягалась завжди, як належить старій, статечній селянці — сорочка вишита самим білим „вирізуванням“, або мережана, очіпок шовковий темного кольору.

Дід Купер'ян був колишній „миколаївський“ солдат, себто відслужив у війську 25 років. Двадцять п'ять кращих років людського життя забрала в нього солдатчина у царському війську! Пробувши поза домом стільки часу, він, як казала баба Лизавета, „розледашив“, відбився від продуктивної селянської праці. До того ще й мав якусь мрійну вдачу, його все тягло кудись у мандри. Скільки разів із ним траплялось, що на провесні дід продасть свого кожуха, добрі чоботи, подушки, тощо і кудись зникне на всю весну, літо, а восени повертається. Баба його звичайно добре насварить, а тоді посправляє йому знов усе, що треба і живе дід у баби, як і раніш, майже нічого не роблячи. Одного разу і восени не повернувся дід. Баба тоді вже й панахиду по ньому правила, коли наступної осені дід повернувся. І де був, що робив — ні бабі, ні нікому іншому не скаже. Аж нарешті якось випадково ми дізналися, що він, як зникав із дому, добирався до Криму (де пішки, де під'їде), там наймався за сторожа на винограднику й ото все літо проживав там у курені. Роботи ніякої, грошей там трохи платять, на його невибагливі потреби стає, навіть на чарку, до якої він був охочий. Цікава постать — дід Купер'ян!

Баба дідові давала „порційку“ тільки в неділю чи свято. Тому коли дід не мав за що випити, то сівав під коморою, звідки ото відкривався той чарівний краєвид на далекі простори, понуро курих люльку і являв собою уосіблення смутку і крайньої зневаги і презирства до всього на світі. В такі хвилини він навіть не завжди на привітання відповідає, а як і відповідь, то не так привітно і так гляне, наче каже „і чого б то я вештався і турбував людей!“ А як хто йому запропонує трохи грошей „на тютюнець“, то відразу заклопотано побіжить кудись, там вип'є чарчину і повертається зовсім у іншому настрою. Не траплялось ніколи його бачити п'яним. Але видно на старість його так тягло до горілки, що досить було незначної кількості алкоголю, щоб цей мізантроп перетворився на привітного діда.

Централа одержала

від 18. червня до 19. серпня 1963

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 8 Бронкс	20.00	5.00
„ 14 Клівленд	20.00	
„ 16 Мінеаполіс	20.00	5.00
„ 24 Елізабет	20.00	5.00
„ 33 Клівленд	20.00	5.00
„ 37 Дітройт		15.00
„ 45 Менчестер	20.00	5.00
„ 58 Дітройт		10.00
„ 62 Сан Франціско		5.00
„ 65 Нью Брансвик	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 8 Бронкс	37.50	3.75
„ 14 Клівленд	5.00	
„ 21 Бруклін	90.00	10.80
„ 24 Елізабет	126.00	12.60
„ 33 Клівленд	160.00	16.00
„ 47 Рочестер	37.00	3.75
„ 59 Балтимор	35.00	
„ 65 Нью Брансвик	45.00	4.50
„ 73 Бриджпорт	58.50	5.85

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 8 Бронкс	10.00	10.00
„ 16 Мінеаполіс	10.00	5.00
„ 24 Елізабет	10.00	5.00
„ 33 Клівленд	10.00	5.00
„ 59 Балтимор	10.00	5.00
„ 62 Сан Франціско	10.00	5.00
„ 65 Нью Брансвик	10.00	5.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	15.00	
„ 8 Бронкс	10.00	
„ 10 Філадельфія	70.00	
„ 13 Честер	15.00	
„ 16 Мінеаполіс	15.00	
„ 22 Шикаго	38.00	
„ 24 Елізабет	50.00	
„ 33 Клівленд	185.00	
„ 43 Філадельфія	45.00	
„ 44 Філадельфія	15.00	
„ 47 Рочестер	69.00	
„ 57 Ютика	90.00	
„ 63 Дітройт	44.00	
„ 65 Нью Брансвик	30.00	
„ 68 Сиракузи	25.00	
„ 71 Джерзі Сіті	10.00	
Д-р Євген і Анісія Гіль, Аделфі	10.00	
Люба Тимчук, Бофало	12.00	
Анна Тимків, Філадельфія	10.00	

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 11 Трентон	10.00	
„ 13 Честер	20.00	
„ 16 Мінеаполіс	15.00	

Від. 24 Елізабет	5.00
„ 26 Дітройт	10.00
„ 33 Клівленд	50.00
„ 36 Шикаго	100.00
„ 45 Менчестер	10.00
„ 65 Нью Брансвик	20.00
„ 73 Бриджпорт	10.00
Софія Барусевич, Лесінгтон	5.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 22 Шикаго	15.00
„ 31 Дітройт, збірка	10.00
„ 70 Пасейк	10.00
Інж. Дмитро Кузик, Трентон	15.00
Н. Недвідь, Дітройт	10.00
Марта і Мих. Віхорек, Дітройт	10.00
Теодозія Пришляк, Гилсайд	10.00
Юлія Добош, Ньюарк	5.00
Єва Сташків, Гайліе	5.00
Євфрозина Рудевська, Саскатун	4.00
Михайлина Городиська, Шикаго	3.00
Володимира Брикович, Філа.	2.00
Нелі Ковалишин, Нептун	2.00
По 1 дол. пп.: Оксана Ткачук, Дітройт, Е. Олексини, Рантфорд, Стефанія Базюк, Едмонтон, Ольга Тарнович, Судбури, Наталія Яремчишин, Лайма.	

НА ДІМ СУА:

Від. 36 Шикаго (шер)	100.00
„ 63 Дітройт (шер)	100.00
„ 47 Рочестер	25.00
Л. Бурачинська, Філадельфія	5.00

ВИХОВНИЙ ФОНД ІМ. Г. РАКОЧОЇ:

Софія Темницька, Ньюарк	25.00
-------------------------	-------

ВКЛАДКА ДО УККА:

Від. 22 Шикаго	10.00
----------------	-------

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 1 Нью Йорк	30.00
„ 20 Філадельфія	45.00
„ 33 Клівленд	20.00

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

НУСЯ І ПЕТРУСЬ

(Докінчення зі стор. 24)

А до лікарні навіть мами не можуть приходити до кімнати, де лежать діти. Їм вільно лиш крізь шибу в дверях дивиться на хвору дитину.

Лежить так Нуся в гарячці, нічого не їмить, наче все спить. Аж одного дня пробудилась, розглянулася довкола. А то така велика кімната і багато ліжок, — а в кожному ліжкові дитина. Одні лежать, інші сидять і гуторять собі.

— Що це таке? Де це я? — питає себе Нуся. — Де моя мама? Мамо! Мамо, — я хочу до мами! — заплакала.

На це надбігла медсестра і стала її заспокоювати: — Не плач! Ти була дуже хворенька. Твоя мама незабаром прийде!

Нуся дещо заспокоїлась і знов почала дрімати. Коли чує, а дівчинка на ліжку побіч неї щось собі жибонить, наче з кимсь розмовляє. Нуся підвелась і... аж крикнула від дива. Ця дівчинка гралась лялею! — Нуся і собі розглянулася чи і на її ліжкові немає якоїсь ляльки? Ні! Немає!

Дивиться далі, а ця дівчинка ляльку голубить, цілує, то кладе її на подушку, та прикриває. І Нуся дуже забажала погратись і собі. — Дай і мені лялю трішки погратись!

А та насупилась: — Не дам! — Це моя ляля!

То Нуся просить: — Та дай, я лиш подивлюся, погладжу по личку. — Дай мені до рук! Дай, прошу!

А дівчинка: — Ні і ні! — насупилась, мовляв, — ти мені її поспуєш!

Сховала лялю під покривало, міцно пригорнула до себе і вороже дивилась, чи бува, Нуся не йде відбирати.

А Нуся ще була заслабенька, щоби йти дертись. Їй стало так тяжко, так жаль себе, що лише витягнула обидві ручки в бік, де була ляля і сльози залили її личко.

Коли Нуся, нарешті, видужала і вернулася додому, прийшов Петрусь із мамою, привітати її. Нуся дуже зраділа. По хвилині чомусь задумалась. Їй щось пригадалось... Несподівано вхопила Петруся за ручку і обоє побігли до кошика з іграшками. Там Нуся витягнула червону лопаточку і подала Петрусеві: — Дарую тобі цю лопаточку. На, бери! — Петрусь пригорнув лопаточку до себе, немов який віднайдений скарб.

А як ви думаєте, діти: Чому то Нуся якраз, саме тепер, з власної волі, подарувала Петрусеві лопаточку?

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Творчий шлях Л. Українки	1.00
Срібна Зірка	0.50	Рівноапостольна свята Ольга	1.00
Сніжинки	0.50	На громадський шлях	1.00
Соняшний Промінь	0.50	Визначні жінки України	0.40
Снігова Баба	0.50	Городина й овочі	0.60
Щебетали пташечки	0.50		
Для Малят	0.60		
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

OurLife

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

ЗАХОДАМИ США

вийшла відбитка

Гуцульське вбрання

Жіночий одяг

із ілюстраціями і прибічками
матеріалу

Коштує 1 долар

Замовляти у Централі США

Дрібні вістки

В „Архівах Біохемії і Біофізики“, книжка 98, появились фахові статті Ольги Теревус-Кекіш, яка виспеціалізувалась у бактеріології. Свій фаховий досвід завдячує довголітній праці в „Слон-Каттерінг Інституті“ для ракових дослідів.

Українська преса в УРСР відмітила 60-ліття поетеси Наталі Забіли. Найбільше вславилась вона своєю творчістю для дітей, для яких написала багато віршів і казок. В останніх роках вона зладила біографію Тараса Шевченка в кількох частинах.

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ:

Крем Еліксир проти змершок \$3.50

Підклад під пудер Еліксир
(молочко) \$1.95

Крім вітамінний \$1.85

На порто й обезпечення додати
по 20 ц. від штуки.

Представництво в ЗДА:

BAZAAR

823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Чекаю нетерпеливо

Я особисто дуже вдячна за високо-
вартісний журнал і чекаю на нього
щомісяця нетерпеливо.

Дарія Яремко, Джерзі Ситі

Поширити журнал

Було б дійсно добре, коли б Ви
могли поширити журнал, бо ми потре-
буємо прочитати дещо з медицини й
на інші теми, що кожну жінку цікав-
лять.

Оксана Колесніченко
Міннеаполіс

Передаю іншим паням

Дуже радо читаю журнал, а теж пе-
редаю його іншим паням, що його ду-
же цінують та очікують.

Л. Вовк, Саскатун

Дбайливо редагований

Пересилаю передплату за Ваш так
усесторонньо й дбайливо редагований
журнал.

А. Книш, Нью-Йорк

Радію новою рубрикою

Радію відкриттям нової рубрики
„На сторожі здоров'я“ й вірю в її
успіхи.

Олександра Харина,
Едмонтон

Повинен знайтися в кожному домі

Радію ростом нашого журналу, що
повинен знайтися в кожному україн-
ському домі!

Емілія Завільська,
Клівленд.